

AUSTRALIJOS LIETUVIŠIS

DISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

PENKTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1952 m. rugsėjo 27 d.

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 19 (105)

Australijos Lietuvis

Pirmasis lietuvių laikraštis Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei metų 26/0, atskiro numerio kaina 1/9. Užsienin kaina ta pati. Skelbimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniams skelbėjams žymi nuolaida. Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0; už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojautos, sveikinimai ir pan. 10/0. Leidėjas: "Australijos Lietuvis" Leidykla. Adresas: "Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

THE AUSTRALIAN LITHUANIAN
The first Lithuanian Periodical in Australia
Authorised by Department of Immigration
Jurgis Glušauskas
Printed and published by Australijos Lietuvis
Publishing Co., 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

Nauja karo faze Korejoje

Karas mygtukais prasidėjo?

Nuo pirmo rugsėjo amerikiečiai Korejoje pradėjo vartoti lėktuvus-robotus. Seni, propeleriais varomi "Hellcat" naikintuvai, aprūpinti televizijos ir radaro prietaisais, buvo katapultais išmesti į orą ir radijo bangomis vairuojami į savo taikinį. Lėktuvai-robotai paprastai yra vairuojami iš kito lėktuvo, kuris skrenda atokiau, saugiai atstume nuo pavojingų, apšaudomų zonų. Visi iki šiol išsauti lėktuvai-robotai buvo paleisti Jungtinių Valstijų karo laivyno telkinių, dažniausiai iš lėktuvnešio.

1800 parengtyje.

"Lėktuvų-robotų" dalinio vadas leit. komandierius Warren Kurtz laikraštiniams pareiškė, kad mažiausiai 1800 skraidančių robotų yra parengtyje Ko-

E. ROOSEVELTIENĖ UŽ LIETUVOS IŠLAISVINIMĄ

Net ir velionies prezidento Rooseveltto žmona, Mrs. El. Rooseveltienė, kaip praneša "N. Y. World Telegram and Sun", perskaičiusi Eisenhowerio pasakytą Amerikos karo veteranams kalbą, pavadino ją įdomia. Tik jai, sakėsi, ne visai aišku, kaip galima Kremlių priversti taikiu būdu įvykdyti tai, ko amerikiečiai gen. Eisenhowerio lūpomis reikalauja. Policinės valstybės tegali būti panaikintos tik revoliucija. Kokia didelė kova laukia, jei kalbama, kad Sov. Sąjunga turi būti gražinta į senąsias sienas ir pasitraukti iš tokių kraštų, kaip Estija, Lietuva ir Latvija, taip pat kitų Europos sričių, patekusių į Sovietų kontrolę. O jei turi būti pavartota jėga, tai kieno: Jungt. Valstijų ar Jungt. Tautų? — klausia El. Rooseveltienė. Ir šitų tautų laisvę turi slėgti ne tik vieni JAV gyventojų sąžinė: ji turi rūpėti viso pasaulio laisvosios tautos.

Ta proga tenka pridurti, jog Eisenhoweris savo Filadelfijoje pasakytą

12 NE I VALDO EGIPTA?

Manoma, kad Egiptą iš tikrųjų valdo ne vienas gen. Naguibas, bet 12 karininkų komitetas, kuris ir yra tikrasis krašto šeimininkas. Tačiau gen. Naguibas yra krašte labai populiarus ir neturtingieji sluoksniai jį tiesiog dievina. Egipto politinės partijos stengiasi išlavuoti tarp armijos reikalavimo išvalyti savo vadovybės nuo korupcijos ir noras faktiškai išlaikyti savo seną charakterį. Naguibas tačiau, kaip pranešama, galvojęs išleisti įstatymą, pagal kurį visos politinės partijos būtų paleistos, o naujos formuotųsi visiškai iš naujo.

PAGARSĖJUSI LITUANISTINĖ BIBLIOTEKA PENNSYLVANIJOS UNIVERSITETE

Dr. Jurgio Šaulio biblioteka, kuri susideda iš daugiau kaip 2.000 tomy lituanistinio turinio knygų, nupirktą Pensylvanijos universiteto Filadelfijoje, USA. Universitetui taip pat atiteko dr. Šaulio privatus archyvas, kurio pradžia siekia 1903 metus. Ypatingai daug vertingos medžiagos yra iš Lietuvos valstybės kūrimosi pirmųjų metų, kada dr. Šaulys buvo Valstybės Tarybos generaliniu sekretoriumi, o vėliau ir jos pirmininku.

Iš šito mūsų žymaus valstybininko ir paskutinio Lietuvos pasiuntinio Šveicarijoje palikimo, Lugane dar liko jo Lietuvos žemėlapių rinkinys ir knygos iš proistorės.

rėjoje. Kiekvienu momentu Sąjungininkai gali pradėti plataus masto "robotinę" ofensyvą prieš komunistus. Karininko nuomone, iki šiol dar nėra išrastas joks priešginklis prieš šitus "mygtukinius" ir žmonių gyvybes taupančius ginklus. Nors jis ir pripažino, kad Sovietai taip pat gali turėti tokių robotinių lėktuvų. Iki šiol šitie ginklai tebuvo pavartoti tik prieš didesnius komunistų priešlėktuvinės artilerijos telkinius, kuriuos sunaikinti pilotų valdomiems lėktuvams yra labai pavojinga.

Komunistų priešginklis

Maždaug dvi savaites po pirmųjų robotinių lėktuvų pavartojimo, kiniečiai Korejoje taip pat pradėjo naudoti naują taktinį ginklą. Jau kelis kartus iš eilės kiniečiai kariai priešlėktuvė prie Sąjungininkų apkasų ir vargšus amerikonus apmėtė ... akmenimis.

kalboj dar kartą pasisakė už naują JAV politiką, kuri tikrai atneštų pasauliui taiką. Nėra tokio dalyko, kaip amerikiečių imperializmas: jie yra pasiaukoję tik kitų laisvei. Tačiau teise gyventi laisvi turi visi kraštai ir visos tautos. Eisenhowerio tikinimu, šandien amerikiečiai daug daugiau domisi pasaulinėmis problemomis, nei kada nors anksčiau, ir yra pasiryžę daryti visa, kad visur įsigalėtų teisė ir teisingumas.

Ir Antrasis kandidatas, Stevensonas (demokratų), pabrėžė, jog visi amerikiečiai laikosi vieningos nuomonės, kad visos pavergtosios tautos būtų išlaisvintos. Ir jis, kaip ir Eisenhoweris pirmoje eilėje vėl išskaičiavo Rytų Europos tautas, dar kartą pažymėdamas, jog su nepalaužiamu ryžtumu amerikiečių vyriausybė ir tauta turi tęsti tą kovą, kol jų visų laisvė bus tikrai realiai iškovota. Išjungęs į polemiką, ir pats prezidentas Trumanas pabrėžė, kad jis visa širdimi remia pavergtų tautų išlaisvinimą. Tik, jo nuomone, okupuotose kraštuose kai kieno norimi praversti ginkluoti sukilimai pareikalautų naujų aukų.

SU BRITAIŠ AR AMERIKA?

Lapkričio mėnesį įvyksianti Britų tautų ekonominė konferencija savyje slepia eilę pavojų pačios imperijos vystymuisi. Šiuo metu Kanados vyriausybė ir ekonominiai ekspertai stovi prieš sunkiai išsprendžiamą problemą. Iki konferencijos jie turi apsispręsti, ar Kanada ateityje ūkine prasme orientuos į Ameriką ar į Britaniją. Manoma, kad tai esąs sunkiausias uždavinys, kokį Kanados valstybininkai tik turėjo pastarųjų dešimtmečių bėgyje, nes nuo padaryto sprendimo priklausys ne tik pačios Kanados, tačiau ir eilės kitų valstybių tolimesnė istorija.

Manoma, kad labai daug gali priklausyti ir nuo Amerikos prezidento rinkimų rezultatų. Laimėjus demokratams, Kanada, greičiausiai, palinkys į Ameriką, nes prie respublikonų administracijos Vašingtone, Amerika apsitvertų aukštų mūito tarifų siena ir Kanada iš dolerių rinkos tegautų tik tai, ko dėdei Samui nebereikia.

KRIZĖS PAVOJUS EUROPOJE

UNO ekonomijos ekspertai praneša, kad Vakarų Europoje šiais metais atsirado ekonominė krizės pavojus. Per paskutinius 12 mėnesių gyvenimo standartas smuko beveik visuose Vakarų Europos kraštuose. Bedarbių skaičius padidėjo, nors toli gražu ir nepasiekė prieškarinio lygmens. Pramonės gamyba rodo kritimo žymių. Detalinėje prekyboje apyvarta sumažėjo beveik 10%. Manoma, kad tai tik laikinas reiškinys.

TURTINGIAUSIAS LIETUVIS

"Draugo" (JAV) korespondentas neseniai apsilankė pas ponį Rockfelerienę (Jevą Paulėkiūtę), kuri šiuo laiku yra apsigyvenusi Lowell, Indiana. Ponią Rockfelerienę visi gerai žino, kadangi ji yra lietuvaitė, gimusi Čikagoje, čia gyvenusi ir lankius mokyklą.

Ponia Rockfelerienė labai myli gamtą. Kaip gamtos mylėtoja ji turi prisidodinus įvairių rūšių medžių ir gražiausių gėlių. Ji pati aplaisto gėles, išravi piktžoles, dažnai pasodina įvairių rūšių medelius ūkio pagražinimui.

Jos sūnus, Winthrop Rockfeler Jr., kuris gyvena su motina ūkyje, turi jau netoli 4 metų amžiaus. Jis turi geltonus, lietuviškus plaukus ir labai sveikai atrodo. Stebėtina, kad tame ūkyje jis dažniausiai vaikščioja basas. Jis taip pat labai myli gamtą, mėgsta žaisti su įvairiais gyvuliais.

Vieną daiktą esu pastebėjęs, kad ponios Rockfelerienės sūnus kalba labai gražiai lietuviškai. Tai labai stebėtinas dalykas, kad tas, galima sakyti, turtingiausias pasaulyje lietuvis čia gimęs, moka taip gražiai kalbėti lietuviškai. Nėgana to, jis vartoja didelį skaičių įvairių lietuviškų žodžių.

Tai turėtų suteikti pavyzdį, kad visų mūsų lietuvių vaikai turėtų mokėti ir kalbėti lietuviškai, t. y. nesislėpti arba nesigėdyti (yra ir tokių! Red.) vartojant lietuvių kalbą. Rockfelerio sūnus kalba lietuviškai nebijodamas ir nesislėpdamas. Nors ponis Rockfelerienė vartoja labai turtingą anglų kalbą, bet ji nėra apsilėidusi ir lietuviškoje kalboje, todėl jai priklauso kaip motinai didelis kreditas ir garbė, kad ji savo sūnų išmokino lietuvių kalbos.

EVOS TESTAMENTAS

Evos Peron testamentu yra laikoma jos knyga "La Razon de Mi Vida" (Mano gyvenimo prasmė), kuri Argentinos parlamento dabar yra pripažinta privalomu vadovėliu visoms mokykloms. Knyga labai gražiai išleista, puikiai įrišta, spausdinta ant gero kreidinio popieriaus su daugybe spalvotų abiejų Peronų fotografijų. 34 puslapyje rašoma: "Pakanka Peroną pamatyti, kad juo tikėti. Vargšai jį matė ir juo tikėjo. Tuo būdu pasikartoję Beliejaus istorija prieš 2.000 metų. Pirmieji, kurie juo patikėjo, buvo vargšai, o ne turčiai." 118 puslapyje: "Tai yra tiesa, pirmiausiai, nes taip pasakė generolas Peron ir be to dar, nes tai ištikrųjų yra tiesa". 124 psl.: "Aš nesu pranašas, tačiau aš manau, kad šio šimtmečio pabaigoje Perono vardas bus tariamas su pagarba ir jo vardu bus laiminama..." 145 psl.: "... aš atsisakysiu eiti į dangų be Perono". 253 psl.: "Gal būt ir negražu taip dažnai kartoti teisybę, bet juk tiesa, kad Perono negalima lyginti su jokiu kariniu ar politiniu genijum..."

Vieni dalykų mes tikrai negalime subejoti, būtent, kad Eva tikrai mylėjo savo vyrą...

MIRĖ DR. SCHUMACHER

Vakarų Vokietijos federalinės opozicijos lyderis ir vokiečių socialdemokratijos vadas Dr. Kurt Schumacher po ilgesnės ligos mirė. Dr. Schumacheris buvo gerbiamas ir žinomas visame pasaulyje net tų, kurie su jo politiniais įsitikinimais nesutiko.

Naujuoju vokiečių socialdemokratų vadu tapo Ulrich Ollenbauer, kuris iki šiol buvo Schumacherio pavadojuotojas ir nuo 1919 metų priklausė socialdemokratų partijai. Manoma, kad Ollenbauerio vadovybėje vokiečių socialdemokratai užims nuolaidesnę poziciją ir leis iš kompromisus, nes buvo žinoma, kad tarp Schumacherio ir Ollenbauerio yra buvę tam tikrų nesutikimų dėl dabartinės Vakarų Vokietijos politikos.

* Apskaičiuojama, kad sekantis "Basic Wage" pakėlimas lapkričio mėnesį sieks mažiausiai 7 šil.

Trisdesimties Stalinu sanatorija

Kremlius įsakymas: Jis privalo gyventi iki 100!

Buvęs Raudonosios Armijos chirurgas — pulkininkas Steponas Michailovičius Sabotkinas prieš šešis mėnesius per Jugoslaviją atbėgo į Vakarų. Jo pasakojimai yra tikrai fantastiški, tačiau patikrinus jas su kitais šaltiniais ir žinant sovietinės sistemos konsekvencinumą, atrodo, kad jo patiekti duomenys atitinka tikrąybę. Čia mes "AL" skaitytojams ir patiekiame jo pasakojimus apie "trisdesimties Stalino sanatoriją".

Jau keliolika metų kaip Sovietų medicinos sluoksniuose yra žinoma "vieša paslaptis", kad dr. Aleksandras Frankelis gavo užduotį pratesti svarbiausią gyvybę visoje Sovietų Sąjungoje bent iki 100 metų. Sovietų gydytojai Frankelio užduotį patylomis vadina "Frankelio 100 metų planas".

Pats dr. A. Frankelis jau prieš šitą "100 metų planą" buvo pagarsėjęs mokslininkas. Jis buvo ilgametis žinomo sovietų mokslininko profesoriaus A. A. Bogomoleco asistentu. Rimtas biologas, profesorius Bogomolecas darė eksperimentus pratesti normalų žmogaus amžių iki 120 — 150 metų. Nors šitie eksperimentai didesnės praktiškos reikšmės ir neturėjo, tačiau teorijoje jis pasiekė labai svarbių rezultatų.

1939 metų pavasarį grupė gydytojų iš Maskvos lankėsi Kaukaze "sveikatingumo misijoje". Šitie gydytojai lan-

kėsi eilėje miestelių ir kaimų ir patikrino tūkstančius vyrų. Tie vyrai buvo peršviečiami rentgenu, analizuojamas jų kraujas, daromi kiti klinikiniai tyrimai. Keista kaukaziems tebuvo, kad gydytojai teiseškojo tikrai vyrų apie 60 metų amžiaus, geros sveikatos, stipraus sudėjimo, plačių pečių kalniečių tipo, smarkiai rūkančių pypkę ir mėgstančių gerti saldų Kaukazo vyną. Pagaliau 200 tokių vyrų buvo atrinkta ir išsiųsta į Kijevo Eksperimentinės Biologijos Institutą — tą patį institutą, kuriame savo eksperimentus darė prof. Bogomolecas. Po dar nuodugnesnių tyrimų buvo palikta tikta 30 "stalinių", o kiti gražinti atgal. Taigi, šitie 30 kaukazių turėjo būti Frankelio "jūros kiaušytės", kad pratestų raudonojo caro gyvenimą.

Eilė patyrusių mokslininkų Kijevo Institute darė visą eilę bandymų su įvairiais serumais ir kitokiais "gyvybės elektrais", tačiau rezultatai buvę gana nemalonūs: vienuolika "stalinių", nuo tų "eksperimentų" pasimirė. Juos, žinoma, tuojau pakeitė kita vienuolika iš Kaukazo ir "eksperimentai" tęsėsi.

Tačiau karas visus eksperimentus nutraukė ir tikta 1946 metais jie su nauju užsidegimu vėl buvo atnaujinti.

Dr. A. Frankelis nebebuvo patenkintas Kijevo laboratorijos sąlygomis ir įsteigė specialią sanatoriją Kislovodskė, Kaukaze. Ten 30 "stalinių" turėjo gyventi maždaug tokį pat gyvenimą (Perkelta į 8 psl.)

VAKARŲ MANEVRAI EUROPOJ

Didžiausios kariniai manevrai nuo karo pabaigos prasidėjo Vokietijos Britų zonoje. Manevruose dalyvauja keturios Britų divizijos, Kanados pėstininkų brigada, belgų ir olandų daliniai, viso apie 60.000 karių.

Šitie manevrai sudaro dalį plataus pobūdžio NATO pajėgų karinių pratimų, kurie nusidriekia nuo Arktikos iki Viduržemio jūros ir kuriuose iš viso dalyvauja 300.000 karių.

Škotijos pakraščiuose aštuonių NATO tautų karo laivai atlieka jūrų laivyno manevrus.

* Maršalas Tito pakartotinai reikalauja, kad Triestas būtų paskelbtas autonominė teritorija, valdoma savivaldybės ir kontroliuojamos Italijos ir Jugoslavijos pripažinto gubernatoriaus. Vakarai prieš kurį laiką siūlė Triestą perduoti Italijai.

* Strasburge šiuo metu vyksta konferencija, kurioje Vakarų Europos parlamentary atstovai ruošia būsimos Europos federacijos konstituciją. Nesklaidum konferencijoje inėsi vokiečiai socialistai, kurie atsisakė dalyvauti.

* Komunistų Kinija paskelbė naujus "įrodymus", kad Sąjungininkai var toja bakteriologinius ginklus Korejoje. Pažymėtina, kad tai pranešama kaip tik prieš taip vadinamą Pekingo "Talkos konferenciją."

EKSPERIMENTAI WOOMEROJE

Greitu laiku Woomeros raketų bandymų poligone bus išbandyti nauji slapti ginklai. Australijos oro ministeris Mr. McMahon perėitą savaitę pareiškė, kad vienas "B29" tipo bombonešis yra pasiruošęs skristi iš Anglijos į Woomerą, ir kad kitas "B29" išskris sekantį mėnesį.

Manoma, kad šitie sunkieji bombonešiai bandys naujuosius ginklus, kurie iki šiol yra laikomi paslaptėje ir spauda apie juos dar nieko nepranešė. Kai kuriuose sluoksniuose spėjama, kad šitie bandymai turi ryšio su būsimaisiais atominiais bandymais Monte Bello salose.

BEDARBIAI AUSTRALIJOJE

Pagal pereitą savaitę paskelbtus Australijos darbo ministerijos davinis, rugpjūčio mėnesį bedarbių, gaunančių bedarbio pašalpą, skaičius Australijoje pakilo nuo 13.480 iki 24.629. Tačiau atsakingi pareigūnai tvirtina, kad daugiausia bedarbių buvę rugpjūčio viduryje, ir kad iki šiol bedarbių skaičius žymiai kritęs. Mažiausiai bedarbių yra Tasmanijoje ir Pietų Australijoje.

Talkos eiga

Iki rugsėjo 24 d. naujų prenumeratorių atėjo viso 131. Iš jų metinių (ir daugiau kaip metinių) 65, pusmetinių 43 ir trumpesniam laikui (iki š. m. gruodžio 31 dienos) 23.

Iki spalio pirmosios — talkos pabaigė — beliko kelios dienos. Visus lietuviškos spaudos bičiulius kviečiame aktingon talkon — išnaudoti paskutines dienas naujiems prenumeratoriams verbuoti.

Šia proga atkreipiame visų mūsų skaitytojų dėmesį į tai, kad jau pradedant praėjusiuoju AL numeriu laikraščio turinį padidinome 15% — vienu, maždaug, puslapiu. Tai pasiekta suglaudinus eilutes. Palyginkite AL Nr. 16(102) ir šį.

Kas remia Australijos Lietuvį tas remia ir lietuviškų knygų leidimą! AL Leidykla ir Redakcija

PAULIAUS RUTENIO

Recitalis

Lietuvių Kultūros Fondas Adelaidėje š. m. spalio 4 d. 20 val. 15 min. ruošia

PAULIAUS RUTENIO

dainų ir arijų recitalis.

Recitalis įvyks Theosophical Society Hall, 334a King William St. Bilietai gaunami nuo 19 val. prie įėjimo.

V Zodis senajai kartai

Gal tiesiog nemalonu ir nepatogu studentui prisipažinti "svetimiams žmonėms", kad tik savaitgaliais, naudodamasis laisvu laiku, randu daug malonumo perskaityti laikraščius nuo pradžios iki galo, nes kitomis dienomis tai pasižiūriu tik į dienraščių stambius užvardinimus ir paveikslėlius... Tai gi, šį savaitgalį besikaitydamas AL pastebėjau nepaprastai įdomų naują straipsnį, pavadintą "Dingusi karta". Pirmą kartą pasaulio lietuvių spaudoje aptinku naujosios kartos balsą, nurodantį bedugnę tarp senųjų ir jaunųjų tremtinių? Autorius iškelia faktus, bet nenurodo jų konkrečių priežasčių ir nenagrinėja kelio, kurio dalinai senoji karta turėtų laikyti jaunųjų atžvilgiu. Aš noriu pabandyti tai pana-grinėti. Atkreipti dėmesį, kad rašau tik pabandyti.

Įsivaizduoju, kad tarp daugelio mūsų veikėjų, paskaičiusių aną R. Mariaus straipsnį, pakilo kraujo spaudimas galvoje ir širdyje:

— Nenori mylėti kas lietuviška, paneigia mūsų kultūrą, Kiprą, nieko nežino apie prof. Salkauską ir skaito visokias internacionalines filosofijas! Gaila, kad iš viso drįsta vadintis lietuvišiais!...

Antri sakys:
— Matai, velnio išperos! Mes jų nesuprantam! Kam ir ką reikia suprasti, ir iš viso kas čia yra suprasti?...

Dar treti atsidus:
— O, mano Dieve, ar mažai mes pasakojame apie gražią Lietuvą, ar laikraščiai nepilni atsiminimų apie mūsų didžiąją žemės reformą, naujas mokyklas, pastatytas 20-ties metų laikotarpyje, apie operą, kurios net auksu užspringusi Australija neturi... Apie aukštą lietuvių liaudies nusimanymą politikoje.

Visai teisingai.
Aš labai dažnai girdžiu kritikas apie amerikiečių ir australų publikos nesiorientavimą politikoje (konkrečiai: rusų ir lenkų politikoje), tik man įdomu paklausti, kiek lietuvių orientuojasi Pietų Amerikos valstybių santykiuose ir jų politikoje? Ar iš viso žino, kiek ten valstybių yra? Tiesa, kad Lietuvoje žemės reforma buvo praversta gana anksti, kad Kipras turėjo gražų balsą... Bet tai yra labai netikri objektai, dėl kurių aš privalėčiau mylėti Lietuvą, nes aš žinau taip pat tautą, kurios iki paskutinio kraujo lašo kovoja už laisvę (Suomija...); aš turėjau pro-

gos matyti didžiules bibliotekas, seniausius pastatus ir sutikti nepaprastai aukštos kultūros žmones Vokietijoje. Čia, Australijoje, socialinis lygis daug aukštesnis, todėl tie visi argumentai lieka grynai mano tautos istorija...

— "Kur bakažė samanota" yra labai graži daina, bet aš, pasakysiu, grįžęs vis dėlto norėčiau gyventi gerame name.

Tačiau vienas motyvas mane labai paliečia, būtent, kada kas nors pasako: — Ar tu nepastebi, kad tas mūsų nepripažįsta? Autorius iškelia faktus, jog mes esame kitokios psichologijos žmonės. Kaip būtų gera, kad mes grįžtume ten, kur mus geriau suprast...

Iš tikro, ten būtų sielai daug šilčiau ir širdžiai daug maloniau.

Vieną kartą man teko mokykloje rašyti temą "Patriotizmas". Mokytojo pastaba parastėje privertė mane susimąstyti. Ji buvo tokia: "Patriotizmas yra tėvynės meilė, bet meilė skirta tėvynei ne už tai, ką mes iš jos gauname ar tikimės gauti, bet už tai, ką mes jai atiduodame ir esame pasiryžę atiduoti."

Man atrodo, kad šitu principu reikia auklėti mūsų lietuviškąjį jaunimą. Kiek daug kas iš jaunų žmonių dabar kalba:

— A, aš netaupau, nes vistiek neliksis čia; arba:
— Aš nesimokau, nes vistiek grįšiu į Lietuvą; arba dar:

— Galo aš ten važiuosiu, ten netiks niekas modernaus...

Taigi, daugelis tikis surasti tenai kažką, gal būt tuos, kurie juos mažus išlaikė, bet užteks, jeigu pora laiškų pasieks iš ten apie blogą materialinę padėtį, ir iš čia niekas nepajudės, nes daugelis neturės nei materialinių galių, nei noro gyventi "pagal seną madą".

Aš sakau, tegul jiems Lanzo bus geriausias dainininkas, bet tik tegul kas iš senųjų sušnabžda:

— Ir tu gi mokaisi dainuoti, ir tu gali būti antras Lanzo ir grįžti namo, kad papuoštum mūsų operą...

Jeigu kas mato studentą architektą stebintis dangoraižius, tegul neįtikiną jį, kad Plenocentro rūmai buvo daug tobulesni. Ne, tegul sako:

— Taigi, mokykis, kad grįžęs į namus galėtum pastatyt sau gražaus lietuviško stiliaus namukus...

Nekeik biznieriaus, jeigu jis ieško

pinigo, tik sakyk:

— Pagalvok, kaip tu gali būti naudingas Lietuvai grįžęs su kapitalu. Ir likusiomis giminėms bus malonu tokio "svečio" sulaukus...

Taigi, reikia žmones ruošti, kad jie būtų pasiryžę ką nors duoti, o ne gauti iš savo krašto. Jaunimas negali visą laiką gailėtis to, ko jis arba nematė arba tik labai miglotai teprisimena.

Aš kaltinu daugelį "senių", kurie, negalėdami dirbti savo profesijose, apkrečia ir jaunuosius, sakydami:

— Ką?! Koks čia mokslas... Ką tie australai gali... Nu, kaip nors išlaikyti iki karo...

Kiek žinau, taip ir jaunimas vis viliasi tuo "karu" prie fabriko mašinų.

Arba kiek jau man sykių pasakė:
— Ką tu čia studijuoji... Inžinierius?... Oho, kiba! ir Lietuvą grįžti nemani?...

Taigi, daugumos mūsų "senių" nuomonės: jei kas ne iš Lietuvos tiesiai atejo, tai jau nebenaudinga.

Žinoma, labai gerai, kad apie Lietuvą ir jos gyvenimą kalbama, kad aiškina apie jos meilę, bet labai gaila, kad tai yra žodžiai, kurie nepadaeda susiformuoti lietuviams kaip asmenybėms ir tokiam "pripūtam" svajotojui pirmas nepasiekimas ar svetimtautė uždengia trispalvę.

— Velnio aš ten važiuosiu, ką aš ten gausiu?...

Žinoma, direktorių vietos jau pasidalintos tarp vyresniųjų, mažiausiai 3 vyriausybės jau pilname sąstate, o ką tas ten veiks?

Taigi, trys tipai yra tarp "dingusios" kartos, tariant R. Mariaus terminologija:

(1) lietuvis-jaunuolis širdyje, bet neturįs jokių planų ir pats nežinąs, ką turįs pradėti. Pralaidžia vakarus YMCA salėje ir nuliūdęs, kad negausias lietuviškas;

(2) lietuvis-jaunuolis kovoja ir tikisi grįžti su kuo nors rankose (labai mažai tokių!);

(3) lietuvis-jaunuolis dokumentuose (neverta apie juos nė galvos sukkti).

Daugiausia yra pirmosios grupės jaunuolių ir jie laukia, kad kas jiems nurodytų kelią, bet tas nurodymas turi būti ne istorija, bet reali dabartis.

Taigi, senos galvos gudrios ir randa išeitį, bet aš tik bijau, kad šiame "senių" ir "dingusios kartos" atstovų nesuskalbėjimo pagrinde gulį gili priežastis, išreikšta vieno filosofo žodžiais:

— Seniai gyvena praetimi, jaunieji gyvena ateitimi, bet... nei vieni nei kiti nemoka išnaudoti dabarties.

M. M.

Maskvos ranka Lotynu Amerikoje

Europietis (dabar australas) mažai kada domėjosi Pietų Amerika. Brazilija, Argentina, dar Venecuela buvo geriau žinomos valstybės, bet apie kitas mažai žinota. Buvo žinoma, kad ten yra eilė valstybių, kuriose būna revoliucijos bei perversmai — tai ir viskas. Tačiau tos valstybės pasaulio gyvenime turi ne mažos reikšmės ir Maskva į jas yra atkreipus savo akį. Juo gyvenimas vargingesnis, juo socialiniai luomų skirtumai didesni, juo darbininko pragyvenimas sunkesnis, tuo geresnė komunistui dirva.

Komunizmas Pietų Amerikoje bandė įsitvirtinti keliose valstybėse. Argentinoje, Kuboje, Venecueloje, Dominikonoje respublikoje ir kitur. Iki šiam laikui minėtos valstybės išvengė jų nagų. Tačiau dabartinio Guatemala prezidento pirmtakūnas Dr. Arevalo savo neprotą liberališką politiką, komunistams ir kvailiems liberalams padedant, kraštą privedė prie komunistinio režimo. Dabartinis Guatemala prezidentas Arbenzas yra aklas komunistų įrankis ir jau išleido įsakymus, nukreiptus prieš antikomunistus. Antikomunistinis elementas persekiojamas, gaudomas ir net kankinamas. Guatemala dabar yra Pietų Amerikos ir Karibų srities komunistų generalinis štabas.

Dėl komunistų veikimo Lotynų Amerikoje yra rimtai susirūpinusios JAV. Įvykiai Guatemaloje privertė Kubą ir Venecuelą imtis griežtų priemonių. Venecueloje buvo suareštuota beveik visi DP emigrantai; nemalonumų turėjo ir lietuviai.

Gegužės mėn. pirmą savaitę Guatemaloje įvyko slaptas komunistų agentų posėdis, kuriame dalyvavo Guatemala, Centrinės Amerikos atstovai ir slaptas Sovietų Sąjungos agentas. Visi buvo atvykę svetimomis pavardėmis.

Pasitarime buvo svarstoma vidaus ir užsienio politikos klausimai. Nutarta dėti pastangų sudaryti platformą veikimui kiekvienoje valstybėje. Kadangi vidaus politikoje komunistų vardu veikti arba negalima arba nepatogu, pirmiausia reikia stiprinti veikiančias agentūras ir pagal išgales steigti naujas, brautis į profesines sąjungas ir steigti naują "liberalų" partiją. Į tą naują partiją jungti visus kairiuosius elementus obalsiu "kova su fašizmu". Tikimasi, jog tokia partija gautų paramą iš Amerikos liberalų grupės, kuri turėtų nemažos įtakos JAV. Ją taip pat turėtų palaikyti "progresyvioji" spauda.

Užsienio politikoje nutarta konsoliduoti savo pajėgas visose Lotynų Amerikos valstybėse, o kur jų nėra, mobilizuoti kariąsias grupes ir per jas pulkti antikomunistinius režimus. Šioje kovoje puolimą turi vykdyti ne komunistai, bet asmenys laikomi liberalais. Į tą kovą būtina įjungti profesines sąjungas, į kurias įfiltruoti kaip galima daugiau savo žmonių, sudarant komunistinį užnugarį, kuris, karo atveju, galėtų būti Sovietų špionažo bazėmis ir net pajėgtų nutraukti tiekiamą

JAV.

S. m. birželio mėn. 6 d. į Meksikos miestą buvo atvykęs pasitarimams Dr. Arevalo. Jis konferavo su Dr. Carbos Prio Sokaras, buvusiu Kubos prezidentu, kuris ruošia revoliuciją prieš generolą Batistą. Įdomu, kad pasitarimuose dalyvavo aukšti kariuomenės ir ginklų ekspertai. Arevalo taip pat tarėsi su Romulo Betancourtu, buvusiu Venecuelos prezidentu, kuris dabar gyvena Costa Ricoje. Minėti trys asmenys steigia Karibų srities legijoną, kurio narius sudaro pabėgę iš Kubos Venecuelos raudonieji. Legijonas palaiko normalų ryšį su Maskva per Čekų diplomatinę misiją.

S. m. birželio mėn. pradžioje Guatemala prezidento įsakymu atsaukti visi ginklus laikyti leidimai. Ginklus laikyti leidžia tik komunistų kontroliuojamų profesinių sąjungų nariams, kurie mažesniuose miesteliuose jau pradėjo terorizuoti gyventojus. Sostinėje dar yra stipresnis antikomunistinis judėjimas, bet jis slopinamas brutaliomis priemonėmis.

Birželio mėn. 16 d. kongreso priimtas žemės reformos įstatymas. Pagal tą įstatymą žemė atiduodama neturintiems indėnams. Tačiau tikrumoje žemės indėnai negauna o dirba bendruose ūkiuose, kurie yra kontroliuojami žemės ūkio ministerijos. Tokiu būdu steigiami Sovietų Sąjungos pavyzdžiu "Sovchozai". Valdyti žemes be valdžios kontrolės gauna tik tie indėnai, kurie įsijungė į komunistinį judėjimą. Atrodo, kad iš tokių indėnų formuojama komunistinė kariuomenė.

Tarp šių politinių grumtynių yra dar vienas vertas dėmesio įvykis. Birželio mėn. 6 d. trys Šiaurės Amerikos žmonės, lydimi trijų Guatemala policijos karininkų, atvyko į Ramiojo vandenyno pajūrį, netoli San Jose. Tuoj po jų atvykimo netoli kranto iškilo Sovietų povandeninis laivas, nuo kurio atsiskyrė guminė valtis su trimis kiniečiais. Kiniečiai išlipė iš valties, o į ją įlipo minėti amerikiečiai ir nusyrė prie laivo. Po to laivas pasimerė į vandenį. Kiniečiai buvo nulydėti į San Jose.

Iš to fakto daromos išvados, kad komunistinė Kinija siunčia savo agentus į Ameriką, kur gyvena didelis kiniečių skaičius. Apie kiniečių pavojų Amerikai neseniai perspėjo ir prezidentas Trumanas.

Guatemala yra rimtai pavojingas saugumo taškas JAV. Yra aišku, kad Centralinė Amerika su Karibų apygarda yra dėmesio centras. Silpniausias vietas yra Kuba, Venecuela ir Kolumbija. Dominikonų respublika kol kas yra tvarkoje. Ten esamas Trujillo režimas gana stiprus ir komunistai nedrįsta rodytis, bet Kuba ir Kolumbija yra verdantis katilas, kuri garai gali susprogdinti kiekvieną minutę.

Maskvos voras savo tinklą audžia visame pasaulyje ir kol nebus sunaikintas pats tinklo audėjas, tol žmonija, norėdama išlikti laisva, turės dėti milžiniškas pastangas ardyti jo audžiamus tinklus. C.

Grizusieji pasakoja

Iš Karaliaučiaus kilusi vokiečiai pasakoja: Rytprūsijoje badui įsivyravus iki tokio laipsnio, kad netekau visos savo šeimos, tamsią 1946 m. rudens naktį išėjau išsigelbėjimo ieškoti Lietuvoje. Po ilgų elgetavimo savaitių, pasiekiau Šilutę, kur buv. Scheu dvare įsteigtame sovchoze gavau naktinės sargės tarnybą. Nors tuo metu vokiečiams buvo draudžiama Lietuvoje būti, sovchozo pirmininkas, tačiau sutvarkė milicijoje mano pasilikimo reikalą.

Sovchozas buvo 3-4000 ha didumo, turėjo dar likusias dvaro ūkio mašinas, 35 karves, 12 arklių ir 5 kiaules. Tas gyvulių skaičius paskutiniu metu buvo sumažėjęs 50%, kadangi nebuvo pašaro, o "Stalino konstitucija" šeriami gyvuliai ne tik kad naudos sovchozui ne teikė, bet ir ant savo keturių kojų, be pašalinės pagalbos negalėjo atsistoti. Arklinės palubėje buvo įtaisyta speciali kartis su virve, kurių pagalba nubadėję gyvuliai buvo pastatomi ant kojų.

Sovchozo pirmininkas turėjo savo nuosavą karvę ir 4 kiaules, kurias šėrė "nuosavu pašaru". Tie gyvuliai atrodė gerai nušerti. Pirmininkas ir visa administracija buvo vien lietuviai, todėl su jais ypatingų nesupratimų nebuvo.

Už darbą per visą mėnesį gaudavau 170 rublių. Bendrai, kitų dirbančiųjų mėnesinis uždarbis neviršijo 250 rublių. Iš tos sumos reikėjo išsimaitinti ir apsirengti. O būdavo taip, kad viso mėnesio uždarbį paaukodavome "tėvynei", kad pasaulyje būtų kuo greičiau įgyvendyta "bolševikinė taika". Be to, uždirbama suma praktiškai būdavo daug mažesnė, kadangi ji buvo mokama pilna, tik visu 100% išdirbus savo darbo normą. Gi norma buvo tokia augšta, kad ir su geriausiais norais, dirbant nuo tamsos iki tamsos, niekuomet nepavykdavo jos išpildyti. Maisto produktai buvo labai brangūs (sviestas kg 40 rublių), todėl ir žmonėms negeriau sekėsi, kaip gyvuliams.

Gdytojų ir ligoninės patarnavimas visiems buvo nemokamas, bet medikamentai buvo brangūs ir juos reikėjo patiems apmokėti. Pagrindinis vaistas nuo visų ligų buvo aspirinas, kurio viena tabletė kainavo 1 rublis.

Šilutėje buvo kelios pradžios mokyklos ir dvi gimnazijos — rusų ir lietuvių. Kartą viena mergaitė buvo pagauta rašant kažkokią partizanų dainą ir už tai tapo nubausta 7 metams ištremti Sibiran, gi jos klasės draugas — už piestuko paskolinimą — 2 metus kalėjimo.

Šilutėje katalikų ir evangelikų bažnyčios veikė, Kilikuvose — evangelikų bažnyčia buvo uždaryta. Katalikų bažnyčios kunigas Šilutėje 1950 m. buvo ištremtas, o jo vieton atvežtas kitas. Bažnyčios buvo apdėtos mokesčiais po 5-6000 rublių metams, kuriuos mokojo tikintieji.

Partizanų veikla buvo labai žymi ir sovietai jai teikė daug respekto, imdamiesi kraštutiniausių apsaugos priemonių. Tačiau ir tai jiems nepadėjo. Nors Šilutėje ir buvo daug kariuomenės, milicijos ir NKVD, keturis kartus ją buvo "vizitavę" partizanai ir kiekvieną kartą nušovė po 5-6 aktyviausius, aršiausius komunistus.

Už bulvių vogimą sovchoze viena vokiečių G. buvo nubausta 2 metams Sibiro privėčiames darbo stovyklose, kuri, bausmę atlikusi, grįžo atgal. Ji pasakojo apie darbo sunkumą, kertant miškus, apie šaltį ir badą. Vienu metu jau norėjusi kirviu nusikirsti nykštį, kad kaip nors pakliuvus ambulatorijon. Šaltis buvęs toks didelis, kad žmonėms nuo jo plysdavo plaučiai. Tik vėliau, suėjęs į kontaktą su anksčiau ištremtaisiais, buvo sužinota apie tam tikrą augalą, kurį laikant burnoje, apsaugodavo plaučius nuo to žiauraus šalčio.

Taip pat sutikau ir vieną lietuvių, kuris 1941 m. už rusų koliniją buvo ištremtas Sibiran ir 1951 m. sugrįžo. Jis būdamas tik 30 metų amžiaus, atrodė visai pasenusiu žmogum — be dantų ir žilais plaukais. Jis pasakojo apie savo išgyvenimus tremtyje: kaip jam ir kitiems lietuviams tekę gyventi didžiausiam šaltįje skardiniuose barakuose ir

primityviu būdu maistui medžioti meškas. Bausmę atlikęs pėsčiomis grįžo Lietuvoje. Kelionė trukusi keletą mėnesių.

Paskutiniai masiniai trėmimai vyko 1951 m. spalio mėn. ir apie tai man parašė sutartais žodžiais viena lietuvi. Iš Sibiro lietuviai rašydavo atvirlaiškius ir paprastą kalbą nieko neminėdavo apie tenykštį gyvenimą. Tačiau mes iš turinio žinodavome viską, kas mums būdavo svarbu žinoti. Pav., viena moteris rašė: "Mums klojasi taip, kaip Sulciui". Kadangi Š. jau prieš dvejus metus buvo miręs, tai mes supratome, kad ir jie to paties laukia.

Trėmimo procedūra yra šitokia: atėję NKVD valdininkai duoda pasirašyti raštą, kur yra pasakyta, kad savanoriškai vykstas darbams Rusijon. Kas jį pasirašo, su tuo elgiamasi geriau ir, nuvežus Sibiran, nekisamas į konclagerį ir turi kai kurių privilegijų. Kas gi nepasirašo, to gyvenimo dienos būna suskaičiuotos: nuvežtas Sibiran iškisamas darbo stovyklon ir netrukus "sutvarkomas".

Jauni vyrai imami kariuomenės dukart per metus: pavasarį ir rudenį. Visi išvežami Rusijon ir paskirstomi tarp rusų dalinių. Pažįstami lietuviai yra gavę laiškų iš savo vaikų, kur jie rašo, kad padeda "Korėjos liaudies respublikai" vaduoti kraštą iš kapitalistų "vergijos".

Šilutėje, Macikų ir Loeven kaimų parkraštyje buvo belaisvių ir civilių konclageris.

Žmonės laukia karo kasdien. Kartą kažkas paleido gandą, kad naktį (tikrosios datos nenusakė) ateis išvaduoti amerikiečiai. Žmonės naktimis bėgdavo su savo skurdžia manta į laukus ir ten miegodavo, laukdami išvadavimo. Bet veltui...

Lietuvių niekuomet nepamiršiu, nes jie mane išgelbėjo nuo bado mirties, ir šiaip buvo malonūs ir geri žmonės. Kai aš apie juos prisimenu, — kiek jie turi pakelti po sovietiniu batū, — nejuočių ašaros nurieda skruostais. "Taip baigė savo pasakojimą vokiečiai."

(Vokiet. Kr. V-bos Inf.)

UŽSIENIEČIŲ SPAUDA AUSTRALIJOJE STIPRĖJA

Kai pirmieji DP transportai pasiekė Australiją čia teėjo tik 2 ne anglų kalba laikraščiai. Tai buvo graikų "Hellenic Herald" ir prancūzų "Le Courrier Australien". Prieš karą Australijoje ne anglų kalba laikraščių buvo tik vienas, ypač italų ir vokiečių kalbose, tačiau karo metu daugumas buvo uždaryta saugumo sumetimais ir vėliau, australiško galvojimo įtakoje, išleistas įsakas, kad ne anglų kalba laikraščiai turi gauti Imigracijos Departamento licenziją, kad mažiausiai 25% viso teksto turi būti angli kalboje, o, be to dar, kad jeigu laikraštyje spausdinami oficialūs vedamieji straipsniai, jų vertimas turi būti atspausdintas ir anglų kalboje. Ir dabar kiekvienas ne anglų kalba leidžiamas laikraštis Australijoje turi būti siunčiamas į Saugumą, kur juo turinys yra tikrinamas. Iki šiol dar neteko girdėti, kad Saugumas būtų įsikisęs dėl kokių laikraščių turinio ar krypties.

Nuo 1947 metų, kada imigracija iš Europos suintensyvojo, ne anglų kalba laikraščiai pradėti leisti apie 70. Nedaug jų tačiau išsilaukė ir šiuo metu išleina apie 30. Pavyzdžiui, tokie ukrainiečiai, kurių Australijoje yra 15.000, buvo pradėję leisti net 12 laikraščių. Išsilaukė ir, atrodo, gan stipriai laikosi tik 2. Šiuo metu daugiausiai laikraščių leidžia lenkai — net penkis. Vokiečių kalboje leidžiamas vienas, kuris savo kryptimi nėra tautiniai vokiškas, bet daugiau bendras-europietiškas ir dažnai savo angliškose skiltyse reiškia

drąsias kritiškas pastabas australų imigracijos politikos adresu.

Europietiška spaudai Australijoje ypatingai trūksta susiorganizavimo. Susiorganizavusi ji turėtų daug didesnių balsų ir svorį, tiek oficialių įstaigų, tiek ir pačios australų visuomenės, ir spaudos tarpe. Pirmieji tokio organizavimosi žingsniai jau pradėti Sydneyje ir tereikia laukti, kad iš jų išaugų efektyvi organizacija.

* Londono laikraštis Daily Express skelbia, kad nutiestas 12 metų kalėti atominis šnipas dr. Fuchs slapta iššmugeliavęs iš kalėjimo mokslinius raštus ir slapta gavęs iš Vokietijos Sovietų zonoje gyvenančio savo tėvo tris laiškus. Jo kelijė rastas lovoje pailsėtas dienoraštis, atidengęs ir daugiau jo slaptų ryšių su išoriniu pasauliu. Fuchs iš provincijos esąs perkeltas į Londono kalėjimą. Scotland Yard paneigė Fuchso perkėlimą į Londoną, bet dėl kitų laikraščio rekvizitų nutylėjo. (Draugas Nr. 137)

* Iš JAV-bių pranešama, kad Amerika pagamino didžiausią atominę bombą, kurią sprogdins sekančių rudenį. Sprogimas būsiąs didžiausias, koks tik esąs buvęs šios planetos paviršiuje. Spėjama, kad tai būsiąti pirmoji pagaminta vandenilio bomba.

* Spėjama, kad Egipte greitai laiku bus paskelbta respublika, nes viešojo opinija labai nepalankiai vertina monarchiją.

* Du Sovietų karininkai, kurie buvo civiliška apsirėngę, buvo pašalinti iš Sąjungininkų armijų manevrų zonos Reino krašte.

"As Jusu niekados neužmirsiu"

Šiais žodžiais buvo baigtas vienas laiškas, rašytas Vasario 16 Gimnazijos mokinio savo globėjams. Žodžiai paprasti, daug kartų girdėti, bet ne visuomet turi vienodą vertę. Šį kartą jie privertė mane truputį susimąstyti, ko pasėkoje gimė ir šis straipsnelis.

Maždaug prieš pusę metų viso pasaulio lietuviškoje spaudoje pasirodė Vasario 16 Gimnazijos SOS šauksmas, kviečiąs visus lietuvius, kurių širdyse dar nespėjo išblėsti meilė visa tam, kas yra lietuviška, į didžiąją tulką — padėti išlaikyti vienintelę visame pasaulyje lietuvišką gimnaziją. Reagavimas į šį kvietimą buvo įvairus. Vieni numojo į tai ranka, galvodami, kad atsiras ir be jų kas šį darbą atliks; kiti susidomėjo, bet nenorėdami save apunkinti darbu ir išlaidomis, laukė, ligi kas nors pradės tai vykdyti, o treti, suprassdami šio reikalo svarbą, tuoj pradėjo jį realizuoti, kviesdami pagalbon visus, kuriems negaila paaukoti keletas valandų uždarbio, kad likęs Vokietijoje lietuviškas jaunimas nedingtu tarp svetimųjų, bet galėtų lietuviškoje mokykloje semtis žinių apie garbingą ir garsią mūsų Tautos praeitį, jos atlikus žygius, ir kad išaugtų susipratusiais lietuviams ir ateityje papildytų prarėtėjusias kovotojų gretas už Tėvynės laisvę.

Šis kvietimas neliko neišgirstas ir tolimojoje Australijoje. Jau ir anksčiau pasikiri asmenys savo aukomis retkarčiais paremdavo šią instituciją, bet gimnazijos vadovybė, jausdama, kad iš pripuolamų aukų nesugebės ilgiau išlaikyti, sugalvojo tikresnį būdą, kaip paskatinti tautiečius dosniau ir noriau suteikti paramą besimokančiam jaunimui — pasiimti savo globon atskirus mokinius.

Šis būdas davė tikrai gražių vaisių — šiuo metu jau 84 mokiniai turi savo globėjus. Teliko tik 31, kurie savų globėjų dar tebelaukia. Bet ar sulauks...?

Iš Australijos lietuvių aukų šiuo metu, atrodo, yra išlaikoma jau 7 mokiniai, iš kurių 3 išlaiko Melbourne lietuvių, 1 — lietuvių rėmėjai per "A.L." leidyklą ir 3 Adelaidės lietuvių.

Šia proga duosiu truputį žinių, kaip šis darbas vyksta Melbourne ir kokie pasiekti rezultatai. Pradžioje buvo kilęs klausimas — kokių principu vadovaujantis būtų galima geriausiai šį darbą atlikti. Pasitarus su keliais tuo klausimu suinteresuotų asmenų buvo prieš-

ta išvados, kad geriausias būdas yra organizuoti 10-ties asmenų grupes, kurių nariai mokės po £1 kas mėnuo, ir šios sumos, pagal gautus nurodymus, pakaks vieno mokinio išlaikymui, nes vienas mokinys išlaikyti reikalinga 85-90 DM mėnesiui, kas ir sudaro apie 10 Australijos svarų.

Darbas vyko gana sklandžiai, nes tautiečiai, suprassdami šio reikalo svarbą, labai noriai sutikdavo įeiti grupių sąstatan ir atsiskyti keletas sunkiai uždirbtų šilingų, nes žinojo, kad toji auka eina tikrai kilniam tikslui. Žinoma, netrūko ir tokių, kurie su didžiausiu entuziazmu sutiko prisidėti, bet kuomet reikėjo mokėti svaras, prasidėjo aimanavimas, išsisukinėjimas ir, rezultate, patiems organizatoriams teko apmokėti, o jų vieton ieškoti naujų narių.

Kaip minėjau, Melbourne veikia trys grupės, išlaikančios 3 mokinius. Kadangi ne visos grupės savo veiklą pradėjo kartu, todėl ir jų pasiekti rezultatai yra ne vienodi, būtent:

I grupė jau suaukojo — £49
II grupė — £36
III grupė — £29

Tuo būdu, tik 30 asmenų būrelis per 5 mėnesius suaukojo £114, iš kurių (rašant šį straipsnį) yra išsiųsta £108.

Šie rezultatai yra pasiekti ligi rugpjūčio 31 d. Jei šių idealistų pavyzdžiu pasiekti bent trečdalis Australijos lietuvių, gimnazijos vadovybei netektų rūpintis, kuo rytoj pasotinti alkanų, bet mokslo ištroškusį mokinį minia. Žinau, daugelis pasiteisins: "reikalai, bėdos, vos galus su galais suduriu, jokiū būdu nesurandu atliekamo svoro, nors labai norėčiau prisidėti ir savąja auka". Deja, mielas tautiečių, tai nėra pasiteisinimas. Trūksta tik gerų norų ir perdaug yra meilės skambančiam pinigėliui. Ir tos trisdešimties tarpe yra daug tokių, kurie galėtų pasiteisinti aukščiausiai minėtiais žodžiais. Ir tikrai.

Žinau vieną moterį, kuri iš menko savo uždarbio išlaiko seną motiną ir porą mažamečių vaikų, bet, vis dėlto, ji yra viena iš uoliausių gimnazijos rėmėjų, kuri ne tik pati sumoka savo duoklę, bet yra suradusi ir keletą naujų narių. Tokių pavyzdžių yra ir daugiau, telieka tik jais pasekti. Mūsų paramos laukia dar didelis būrys savo globėjų neturinčių jaunuolių, tad neapvilkiame jų, bet skubiai organizuokime

Redaguoja V. Čepiauskas

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ III-JŲ KREPŠINIO PIRMENYBIŲ PROGRAMA

1952 m. spalio 3 d. — Penktadienis.

18.30 val. Atidarymas
19 val. Adelaidės Vytis — Sydney Kovas.

20 val. Melbourne Varpas — Canberra 21 val. Australų rinktinė — Lietuviai

1952 m. spalio 4 d. — Šeštadienis.

9 val. Adelaidės Vytis — Canberra
10 val. Melbourne Varpas — Sydney Kovas.

11 val. Adelaidės Vytis — Melbourne Varpas.

13.30 val. Canberra — Sydney Kovas.
14.30 val. Finalas.

15.30 val. Dovanų įteikimas.

1952 m. spalio 4 d. — 20 val. Balius

1952 m. spalio 5 d. 11.30 val. — Iškilmingos pamaldos už žuvusius lietuvius sportininkus.

Zaidynės vyks:

Police Boy's Club, Erskineville Rd. Newtown, Sydney.

S. L. S. Klubas "Kovas" III-sioms Lietuvų Krepšinio Pirmenybėms atžymėti, rengia

B A L I U

š. m. spalio 4 d. 20 val., State's Ballroom, Market St., City.

Puiki muzika, vakarinė ir programa Pakvietimai, užsakant vietas, gaunami pas Klubu Valdybos narius ir platintojus.

S. L. S. Klubas "Kovas"

IR ČIA LIETUVIAI PIRMAUJA

Rugsėjo 9 d. Yallourn East YMCA salėje įvyko Yallourn S. E. C. (State

jiems paramą, žinodami, kad šios mūsų aukos eina tikrai didžiam tikslui — švento lietuviško žodžio išlaikymui. V. Bosikis

VIDURNAKTŲ GUDZIOS NAKTIES

Visų pirma aš turiu pasiaiškinti ir paaiškinti. Jau daugiau kaip metai laiko kaip abudu su žmona dirbame. Aš esu "bosas" ir turiu tą didelį moralinį pasitenkinimą, kad bent darbe galiu ją aprėkauti. Po darbo stengiuosi būti tylus, nes tada nežinau, kas yra "bosas" — ji ar sūnus... Kai ji turi laisvą dieną (dirbame septynias dienas) aš dirbu. Kai ji dirba, aš sėdžiu namuose porą valandų ir kai sūnų beuaklėjant nervai nebeišlaiko, nueinu į kantią ir paleidžiu ją namo sūnelio prižiūrėti. Tačiau šiandien yra kitaip. Žmona turi metines atotogas ir išvažiuo į Melbourne. Aš turiu laisvą dieną. Ir rytoj turėsiu, ir poryt. Sūnus — didelis vyras — išėjęs į vaikų darželį. Aš esu laisvas. Laisvė yra sunkiai aprašomas dalykas. Atsimenu, kaip jaučiausi pirmą dieną Vokietijoje išėjęs iš kalėjimo. Nenorėjau klausinėti ir sužinoti, kur ir kokie yra draugai, nenorėjau valgyti. Iš tikrųjų nenorėjau nieko, ko taip troškau metus laiko. Atsigulčiau ant lovos ir sapnavau atmerktoomis akimis, planavau ką darysiu. Planuoti yra visada daug įdomiau ir maloniau negu vykdyti. Šiandien irgi esu panašioje padėtyje. Skirtumas tas, kad ne planuoju, bet prisimenu. Prisimenu malonius atsitikimus, nes neverta sugadinti laisvės jausmą prisimenant nemalonumus. Prisimenu nemalonumus kyla kartais rūpesčiai, o pilna dvasinė laisvė rūpesčių nepripažįsta. Prisimenu gimnaziją, mokytojus, draugus, mylėtas mergaites. Tas viskas taip toli ir taip miela. Tiesa, šiandien aš taip nesielgčiau, tačiau jeigu būtų galima atskirti atgal laikrodį ir jeigu aš vėl būčiau septyniolikinis, duodu žodį, būčiau lygiai toks pats, kaip buvau.

Vienas iš mano atradimų gimnazijoje (aišku, tas buvo atrasta daug kartų

prieš mane ir po manęs) buvo tai, kad aš nutariau studijuoti ne knygas, bet mokytojus. Mano nuomone, tai buvo lengviau, įdomiau ir vertingiau. Kodėl, samprotavau, mokytojas gali mane pagauti, kai aš nemoku pamokos? Todėl, kad aš nežinau, kaip ir kada jis mane gaudys. Su kai kuriais mokytojais tas buvo nepaprastai lengva — tiesiog kaip atimti iš vaiko saldainį. Tai buvo dažniausiai seni mokytojai su įpročiais, kurie buvo jų neatskiriama dalis. Prisimenu prancūzų kalbos mokytoją. Atėjęs į klasę visų pirma jis patikrindavo esančius mokinius perskaitydamas kiekvieno pavardę iš klasės žurnalo. Nesančiųjų langelyje pastatydavo minusą, atsiskaičiusius (kiekvienas mokinys turėjo teisę atsiskyti nuo pamokos du kartus į trimestrą) atžymėdavo ats. Klausinėjimui jis turėjo du pagrindinius dėsnius. Vienas: nestatyti pažymio šalia užimto langelio. Tas reiškia, kad jeigu manęs nėra pamokoje arba aš atsisakau, tai tą dieną tikrai neklusinėsiu tų dviejų mokinių, kurie pagal abėcėlę yra vienas virš, o kitas po manęs. Manęs taip pat neklusinėsi sekančią dieną. Antrasis dėsnis: per kiekvieną pamoką jis klausinėjo tris mokinius. Jeigu pirmą dieną jis pašaukė atsakinėti numerį pirmą, tas reikė, kad sekantieji du bus trečias ir penktas. Antrą dieną būdavo dvi galimybės: arba jis toliau klausinėsi nelyginus numerius, atseit, septyntą, devintą ir vienuoliktą, arba jis nutarė turėti "maišytą" trimestrą ir klausinėsi antrą, ketvirtą ir šeštą. Sekančias dienas mes jau puikiai žinodavome, kas bus klausinėjamas ir apie ką. Visus mokinius po vieną kartą išklausinėjus mes išvesdavome laužytą liniją tarp pažymių, atsiskakymų ir nebuvimų. Toji linija pasikartodavo su matematinium tikslumu

(kiek jos nesuardydavo nauji atsiskakymai ir nebuvimai) klausinėjant mokinius antrą kartą. Čia ir yra priežastis, kodėl šiandien aš nerandu skirtumo tarp prancūzų ir kiniečių kalbų. Gaila, nors tada ir vertinome tą sistemą kaip aukso kasyklas. Apie "sistemą", jos įvairius aspektus ir apie tą prancūzų kalbos mokytoją galėčiau parašyti mažą brošiūrėlę, bet aš turiu tiek mažą laiko ir tiek daug ką dar prisiminti.

Lietuvių kalbos pamokos. Jas mėgau labiausiai, tačiau tas pomėgis nedarė jokio efekto į mano tingėjimą. Jeigu prigriebdavau atsakinėti, tai išsiversdavau ne todėl, kad būčiau mokėjęs pamoką, bet todėl, kad mėgau skaityti ir beveik visas knygas įeinančias į literatūros kursą buvau perskaitęs be jokios prievartos. Gerą lietuvių kalbos ir literatūros pažymį atstatedu man tačiau uždirbo rašomieji darbai. Jeigu rašomajam darbui duodavo laisvą temą, pav. "Mano atmintinčiausia diena", valio! Priskiesdavau tris keturius puslapius kokių nors niekų gražiu stiliumi — ir pagerbta. Gramatinių klaidų nedarydavau. Sintaksė, tiesa, šlubavo, bet sintaksinių klaidų išvengdavau rašydamas trumpaisakiniais. Be kablelių. Tačiau jeigu kartais pasitaikydavo tema iš kurso ir aš joje nelebei graibydavau, iškeldavau imtis diplomatijos. Pavyzdžiui, kartą reikėjo rašyti temą: "Kudirkos įtaka lietuvių literatūroje". Porą minučių galvojau ką rašyti. Tada pradėjau: "Nulaužtas ažuolas su iškirstais Himno žodžiais žymi Kudirkos kapą. Žodžius galima išskirti, tačiau istorijos negalima užmiršti. Mes negalime užmiršti Kudirkos vaidmens lietuvių literatūroje, bet Kudirkos vardas mūsų mintyse visų pirma yra surištas su Varpu, su tautos pažadinimu ir prisikėlimu. Niekas kitas... bla bla bla...". Ir taip per penkis puslapius. Mano parašytoji tema galėjo puikiai vadintis "Lietuvių tautos atgimi-

mas". Gavau penketą.

Vieną būdą kaip priversti mokytoją prie to, kad jis tave klausinėtu tai ką moki (aukščiausias atsiekimas!) sužinojau iš anglų kalbos mokytojo. Kartą būdamas geroje nuotaikoje jis klasėje pasakojo savo įvairius pergyvenimus besimokant. Būdas labai paprastas, su psichologiniu pagrindu. Mane iššaukia atsakinėti Lietuvos istoriją ir liepia papasakoti apie Torno taiką. Apie ją aš beveik nieko nežinau, tačiau Žalgirio mūšis yra mano specialybė. Kai išgirstu apie ką man reikės pasakoti, padarau pasitikėjimo pilną šypsnį, pamieriu akim klasei kad pagalbos nereikia (mokytojas visa tai mato) ir pradedu: "Torno taika buvo sudaryta 1411 metais po... šito... ach, Žalgirio mūšio, kuris įvyko... įvyko, atsitiko... Torno taika...". Šioje vietoje mokytojas mane nutraukia ir su malonia šypsena paprašo papasakoti truputį daugiau apie šitą įvykį, atsitikimą, kaip jis vadinas, e, Ž a l g i r i o m ū š i s ! Aš irgi gražiai nusišypsau ir sekančias penkiolika minučių neduodu jam progos išsižioti. Skambutis pertraukia mane pusėje sakinio, bet aš vis dar stengiuosi užbaigti, nors ir matau, kad penketas jau parašytas. Torno taika? Apie ją pasakiau viską, ką žinojau, pirmuoju sakiniu...

Gimnazija nėra vien pamokos ir mokytojai. Tuo metu mums atrodė, kad jie yra tiktai neišvengiama blygė. Nors dabar aš taip ir negalvoju, tačiau aš vistiek pasilieku tos nuomonės, kad kaip valstybės pagrindą sudaro gyventojai, taip gimnazijos pagrindas yra mokiniai, gyvi mokiniai. Atsimenu aštuntąją klasę. Tas buvo jau Vokietijoje. Didžioji dalis gimnazijos mokinių gyveno bendrabutyje, kuris iki karo pabaigos buvo kalėjimas. Grotos ant langų, didelės sunkios durys. Bendrabučio auklėtojas užrakindavo tas duris lygiai dešimtą valandą vakare. Kiek-

TASMANIJOS STALO TENISO (JAUNIŲ) MEISTERIS ANTANAS PELDYS

14 metų amžiaus lietuviukas Antanas Peldys Tasmanijos stalo teniso rungtynių baigmėje nugalėdamas australą R. Quinn (21:5, 21:11) laimėjo jaunių meisterio titulą.

A. Peldys stalo tenisą pradėjo bandyti Vokietijoje. Kelionės į Australiją metu (atvyko 1951.VI.26), būdamas vos 13 metų amžiaus, jau iškovojo meisterio vardą įveikdamas visus laive buvusius tenisininkus ir gavęs I premiją. A. Peldys jaunių klasėje turi žaisti dar 4 metus (iki 18 metų amžiaus) ir todėl ne tik Tasmanijos, bet ir kitų Australijos steitų stalo teniso žvaigždės A. Peldžiui skiria didelės reikšmės.

Jaunasis meisteris mokosi Darwent Park (Tasm.) australų pradžios mokyklos 7 skyriuje, yra nedarbingų, bet susipratusių lietuvių sūnus.

ALB Hobarto Apylinkės Valdyba jaunąjį meisterį pagerbė kuklia dovanėle. Akras

FUTBOLAS

Polonia — Vytis 8:1
(1952 m. rugs. 13)

Tryliktoji diena, gal būt, mums ir nelaiminga.

Didelio siurprizo nesudarė. Iš anksto visi žinojo, kad lenkų komanda yra daug stipresnė. Vieno tik norėjome, kad lietuviai praloštų kuo mažiausiu santykiu. Dėja, kaip vėliau pasirodė, Polonia sukirto net pirmos diviziono komandą Port Adelaide ir žengė be pralaimėjimo į Polaco Cup laimėtojus.

Vienintelį įvartį priešui įkirtu M. Čiplys.

Vytis — Woodville North 7:0
(1952. 9. 21)

Praita sekmadienį Vyties futbolininkai lengvai nugalėjo australų komandą Woodville North.

Ivartį pelnė: Kitas 4, Mituzas 2 ir Armonas 1.

— Futbolo rungtynės, Gregory Cup pusfinalis, Woodville North — Vytis, įvyksta Kensington Ovalo šeštadienį, rugsėjo 27 d. 15 val.

MUSŲ KREPŠININKAI IŠVYKSTA

Spalio mėn. 2 d. 9 val. ryto iš North Tee ANSETT lėktuvų stoties išskrenda į Sydney, Australijos lietuvių krep-

(Nukelta į 8 psl.)

Juozas Mikštas

P A S L A P T I S

Ne perkūnas prapliupo iš giedro dangaus,
Ir ne upė grasi iš krantų išsiliejo.
Tiktai jis, pasiilgęs žmogaus,
Pas tave tamsią naktį atėjo.

Jis tau atnešė alkaną širdį ir žodį,
Vieną žodį gražiausią iš žodžių visų...
Ir žvilgsniu tavo širdį perskrodęs,
Tarė: "Aš tavo vergas esu".

Nustebai, ir skausmingai užlaužus rankas,
Tu jam žodžio pratart negalėjai.
Tik jautei, kad butin įsibrovė kažkas,
Kaip svajonė, kaip sapnas atėjo.

Ir staiga du likimai karštai susipynę,
Bloškė judu bendron ir saldžion prapultin.

Po nakties suliepsnojus aušrinė,
Smalsiai žvelgė naujon paslaptin.

Yallourn, 1952.IV.23.

Kun. Dr. P. JATULIS

praneša, kad nuo rugsėjo 23 d. iki spalio 15 d. išvyksta iš Adelaidės atostogų. Pamaldas spalio 5 d. atlaikys šv. Juozapo bažnyčioje Tėvas Leonardas, C. P., o spalio 12 d. pamaldų lietuviams nebus.

Amerikos lietuviškose, t. y. lietuviškų parapijų ir kitokių organizacijų išlaidose mokymosi iš viso 15.623 mokiniai. Kadangi valstybinėse mokyklose vieno mokinio mokymas vyriausybei per metus kainuoja apie 280 dolerių, aiškina, kad lietuvių Amerikos vyriausybei metuose sutaupe keturis milijonus dolerių. Deja, cilėje šitų mokyklų lietuviškumas labai menkas...

Prof. Step. Kolupaila, kaip Notre Dame universiteto atstovas dalyvavo American Society for Education of Engineers suvažiavime.

*** Vakarų Vokietija Izraeliui moka 3.000.000.000 markių reparacijų už žydams padarytus nuostolius ir jų žudymą karo metu.**

Redaguoja Sambūrio "Šviesa" Australijos Regijoninė Valdyba

Collegas
ALDONA ir VYTAUTĄ JANAVIČIUS,
susilaukus dukrelės nuoširdžiai sveikina
Sambūrio "Šviesa" Sydney skyrius

Collegas
GUODA ir VYTAUTĄ RAULIČKIUS,
susilaukus sūnaus sveikina
Sambūrio "Šviesa" Sydney skyrius

K R O N I K A

* Sydney skyrius liepos 19 d. klausėsi coll. Vytauto Donielos paskaitos "B. Russell ir modernioji anglių filosofija". Coll. Doniela ketvirtį metų studijuoja Sydney universitete Filosofijos fakultete. Jaunas prelegentas paruošė įdomią ir išsamią paskaitą, sukeldamas narių ir svečių tarpe didelį susidomėjimą.

* Rugsėjo 23 dieną Sydney skyriaus rengtas literatūros vakaras paliko gerą įspūdį. Neuztęstoje vakaro programoje p. Matikovas-Jūragis skaitė savo eilėrašius, coll. Petras Pilka perskaitė savo apsakos ištrauką, o p. Vincas Kazokas skaitė keletą eilėraščių iš paruošto spaudai savo poezijos rinkinio ir vakarą užbaigė p. Makarovaitė skaitydama ištrauką iš coll. Juozo Žukausko baigiamo rašyti romano "Martynas Monkus". Gaila, kad staiga susirgęs aktorius Stasys Paulauskas negalėjo skaityti Jurgio Janavičiaus kūrybos.

Po programos įvyko narių ir kvietusių svečių jaukus pobūvis, kurio metu buvo pravedama pasisekusi rinkliava "Mūsų Pastogės" labui.

* Coll. Vytautas Patašius, kaip Sydney Universiteto šachmatų meistras, dalyvauja NSW valstybės šachmatų pirmenybėse.

* Coll. Vincas Masiokas yra Sambūrio atstovas Sydney lietuvių namų įsi-

Pilies paslaptis

Katherine Dunlap

Vieną vakarą savo draugams papasakojau labai senai kažkur skaitytą istoriją, bet nė vienas negalėjom atsiminti jos pavadinimą ar autorių. Maždaug buvo taip:

Aš jaučiau kažkokią keistą paslaptį apie senąją chateau, jos išdaužytus langus, užrakinėtas duris ir apleista sodą. Pasiteiravusi sužinojau, kad toji pilis priklausė kadaise Comte vi Comtesse de Merret ir kad jis buvęs labai karšto būdo, išdidus, o ji — labai švelni, dievobaiminga ir graži moteris; kad keletą metų po vestuvių jie gyvenę labai laimingai ir kad vieną dieną pilis likusi apleista ir apylinkė jų daugiau nebemačiusi. Monsieur de Merret miręs Paryžiuje, o Madame pražilusią galva gyvenanti vaiduoklio gyvenimą kažkur tolimame krašto užkampyje.

Kai aš sužinojau kad Rosalie, viešbučio patarnautoja, kuriame aš apsišiojau, yra buvusi Comtesse kambarinė, prašiau kad ji man daugiau apie juos papasakotų. Daug vargau kol ji sutiko.

Rosalie pasakojo, kad pilis buvo labai rami vieta. Monsieur de Merret buvo savotiškai arogantiškas, o Madame nepaprastai religinga ir visuomet sutikdavo su kiekvienu savo vyro reikalavimu. Ji nesiskundė net ir tuomet,

gijimo komisijoje, o coll. Gediminas Umbraziūnas atstovauja Skautų Globos Komitete.

* Naujai išrinktoji Sambūrio "Šviesa" Vyriausią Valdyba New Yorke pasiskirstė pareigomis sekantiems: J. Repečka - pirmininkas, J. Petkevičius - vicepir. G. Daunienė - sekretorius, J. Vilgalyš ir V. Pitkunigis - nariai.

* Coll. Pranas Švereika iš Naujosios Anglijos skyriaus sėkmingai studijuoja ekonomijos mokslus Yale (USA) Universitete.

* Dr. Jonas Valaitis, buvęs ilgametis Sambūrio vyr. valdybos pirmininkas, atidarė Čikagoje savo praktikos kabinetą, kartu būdamas asistentu Illinois Universitete.

kai vieną vasarą, jai lengvai susirgus, jis perkėlė savo miegamąjį atskirai į antrą aukštą. Iš tikrųjų, gal ji buvo patenkinta vien tik savo dideliu miegamuoju kambariu, kuris buvo gražaus sodo ir upės pusėje. Viename kambario gale buvo židiny, o kitame gale buvo Madame privatus kambarelis, kuriame kabodavo jos rūbai.

Kai Madame sirgo, jos vyras visus vakarus praleisdavo miestelio klube lošdamas kortomis ar diskutuodamas politinius įvykius. Tuo laiku miestelis buvo pilnas ispanų belaisvių, kuriuos imperatorius Napoleonas leisdavo laisvai maistytis tarp vietinių. Rosalie ypatingai įsimylėjo vieną jauną ispanų grandee — karininką, kuris vakarais eidavo kažkur pasivaikščioti iki vėlybos nakties. Vienas arklidžių berniukas sakėsi net matęs jį plaukiant upėje netoli pilies.

Monsieur de Merret parėjęs iš miesto visuomet eidavo tiesiog į savo kambarį, bet vieną rudens vakarą, grįžęs vėlai iš klubo, paliko degančią liktarnę lauke prie laiptų ir tiesiai akmeniniu koridorium nuėjo prie Madame durų. Tik priėjus jam pasigirdo, kad kažkas staiga uždarė Madame privatinio kambarėlio duris, bet įėjęs rado ją stovinčią prie židinio.

"Taip vėlai šį vakar", — ištarė ji ramiu balsu. Tuo momentu iš saliono įėjo Rosalie. Ne ji, tai kas tada uždarė kambarėlio duris. Monsieur veide Rosalie pastebėjo abejojimą ir pyktį. Ji tuoj išskubėjo laukan ir klausydamosi už durų išgirdo jo ledinį blsą:

"Madame, kažkas yra šitame kambarėly!"

Jo žmona atsakė labai paprastai, "Ne, Monsieur".

Žengė link kambarėlio, bet Madame užstojo jam kelią. "Jei tu tenai nieko nerasi, tada viskas bagta tarp mudviejų!"

Jis atydziai žiūrėjo į ją. "Labai gerai: aš neatidarysiu. Klausyk: tavo sielos išganymas ir tavo tikėjimas amžinybe tau daug reikią. Prisieik kad ten

nieko nėra ir durys liks neatidarytos".

Paėmė jos kryžių — sidabrinį, įdomaus ispaniško išdirbinio. Be jokio suvirpėjimo Madame padėjo ranką ant jo ir ištarė: "Aš prisieikiu".

"Pakviesk kambarinę" — paliepė žmonai. Kai Rosalie įėjo, tarė jai:

"Eik ir pašauk mūrininką Gorenflot. Pasakyk kad jis atsinešų savo įrankius, plytų ir cemento".

Išgąsdinta Rosalie įvykdė paliepiamą. Kai ji pašaukė nustebusį mūrininką, Monsieur greitai įsakė: "Užmūryk tuoj pat šito kambarėlio duris skubiai ir tyliai. Atlik gautą uždavinį gerai — pinigų niekad nepritrūksi... kol tylėsi. Rosalie irgi".

Ji stebėjo dirbantį mūrininką. Vienu metu Madame paprašė Rosalie skaros ir jos lediniai pirštai pagavo kambarinės ranką: "Pasakyk Gorenflot kad jis paliktų plyšį kaip nors...". — sušnibždėjo jai tyliai ir garsiai pridūrė: " — atnešk daugiau žvakių, kad mūrininkas geriau matytų".

Visur buvo tylu. Girdėjosi tik mūrininko mentė. Siena vis didėjo. Kai pusė buvo užmūryta, Gorenflot pasinaudojo proga ir, Monsieur nusisukus, norėjo išdaužti virš durų esantį mažo langelio stiklą, bet dvi tamsios ir pilnos išgąsčio akys žiūrėjo pro jį. Jokio garso nesigirdėjo. Dingo vėl kai Monsieur atsikusio.

Auštant darbas buvo baigtas. Monsieur pasišaukė savo tarną: "Mano žmona serga ir aš negaliu jos palikti. Čia atnešk mudviem valgyti".

Dvidešimt dienų Monsieur de Merret išbuvo žmonos kambarėje. Vienu metu pačiomis pirmomis dienomis kambarėly pasigirdo duslūs garsai ir Madame pusiau alpdama pradėjo šaukti. Monsieur neleido jai išartiti nė vieno žodžio. "Tu prisieikei prieš kryžių, kad ten nieko nėra. To užtenka".

Po kiek laiko nebesigirdėjo jokių garsų, tik graudus Madame verkimas...

Vertė Vac. Tamošaitis

niame gimnazijos gyvenime pašaukdamis gyvenimam "Paslaptingiems gamtos reiškiniams tirti būrelė". Steigiamąjį susirinkimą sušaukėme vieną vakarą, kai vyko mokytojų tarybos posėdis. Tai buvo labai patogu, kadangi bendrabučio auklėtojas irgi buvo išėjęs ten posėdin. Į atidarymą susirinko beveik visa gimnazija. Susirinkimą atidariau paaiškindamas, kad mūsų tikslas yra mokliškai tirti įvairius antgamtiškus reiškinius, k. a., vaiduoklius, ir pristatymas valdybą: Fra Diavolo (aš) — turtingųjų siaubas ir beturčių saulės spindulys, svieto lygintojas, nebijantis nei kardo, nei vaiduoklio; Cyranas de Beržerakas (Aldas), kardo ir plunksnos meistras, kurio abudu ginklai yra vienodai aštrūs, mergelių gynėjas ir vaiduoklių mirtis; Čarli Čaplinas (Soldžer) iš Holyvudo, pasižymėjęs mokslininkas, jautrios širdies; Kvazimodo (Žminda) iš Notre Dame de Paris, kurį užtenka pamatyti, kad praeitų bet kuris noras apie jį kalbėti, kuris mums bus naudingas tuo, kad pats savo išvaizda nesiskirdamas nuo vaiduokliškiausio vaiduoklio galės įeiti į vaiduoklių tarpą ir šnipinėti mūsų naujai. Šioji valdyba, pareiškiama, jaučiasi turinti pilną moralinę teisę pasilikti būreliui vadovauti ir todėl jokių rinkimų, kuriuose paprastai pasireiškia nieko nesuprantanti masė, nebus. Po šio pareiškimo sujudo nedrausmingas gavalas ir paleidęs šūkį "Maui jiems kelnes", puolė mus. Gynėmės kiek galėdami, bet vis dėlto pralaimėjome ir buvome išmesti lauk. Kelnių tačiau nenumovė. Neįstengė.

Už poros dienų susirinkimą pakartojome tik kviestiesiems svečiams prie užrakinėtų durų. Mūsų gynime pasižymėjusiems (pirmasis susirinkimas baigėsi visuotiniomis muštynėmis) užkabino ordenus, pakėlėme į riterius, o tuo pačiu metu kambarėje skraidė šikšnosparniai ir už durų triukšmavo

įsižeidęs gaivalas, tamsi, mokslo ir paslaptinių gamtos reiškinų nesuprantanti minia. Susirinkimo pabaigai Cyranas de Beržerakas perskaitė savo sukurta poemą apie vaiduoklį:

"Vidurnaktį gūdzios nakties,
Apgaubtas apsiaustu mirties,
Su nuodėmingu skysčiu savo
Baisus vaiduoklis iškeliauo.

Kas kelią jam pastot išdrįs,
Tas daugiau saulės nematys...

Mergaitė padaras saldus,
Kaip senas vynas ar medus.

Ir t. t. Visko jau nebeatsimenu. Daugiau susirinkimų būrelis nebeturėjo. Su kova gimėme, kovodami išaugome ir nugalėję nusižudėme. Gyvenimas be kovos praranda savo prasmę.

Su Aldu buvome gerai susigyvenę. Eidavome su juo vakarais pasivaikioti už stovyklos. Aldas mokėjo gerai kaupti šuns balsu, kuris irgi pakliūdavo į gimnazijos legendas. Vieną vakarą, užrakinus bendrabutį, mes suorganizavome lauke kaukimo seansą. Kūno kultūros mokytojas, kuris ėjo bendrabučio auklėtojo padėjėjo pareigas, neišlaikė. Kitą rytą jo kambarį tvarkiusi mergina pranešė mums, kad pas jį ant stalo yra raštelis su mūsų pavardėmis. Nutaikę momentą, kai jis buvo išėjęs, tą raštelį nukniaukėme. Jį vėliau saugojo me kaip didžiausią brangenybę. Kaip gi nesaugosi, tokia poezija: "... ir ... (pavardės) dainavo ir kaukė šunų balsais po bendrabučio langais." Taip, dainavome. Savo naktinius nuotykius visada pabaigdavome Aldo sukurta daina:

"Kai sapnuoja žvaigždės danguje,
Vaikščiojame kieme me abu:
Visokias dainas dainuojam —
Tai aš Aldas ir Gabū."

Nuo baigiamųjų egzaminų išsisukome abudu. Aš susirinkau gerus pažymius ir buvau nuo egzaminų automa-

tiškai atleistas. Aldas buvo tylus iki bepenkių minučių dvyliktos. Tada jis susirgo ir įteikė mokytojų tarybai prašymą atleisti jį nuo egzaminų dėl nesveikatos. Prašymas buvo paremtas gydytojų pažymėjimais, kad Aldas yra labai silpnas ir t. t. Gal tas reikalas ir nebūtų praėjęs, jeigu ne mano tėvas, kuris buvo mokytoju. Jis paėmė Aldo prašymą ir senus gydytojų pažymėjimus be jokios abejonės ir apeliavo į Mokytojų Tarybos sąžinę, argumentuodamas, kokio didelės būtų gimnazijos atsakomybė, jeigu Aldas numirtų per egzaminus. Gimnazija tokios atsakomybės nešti negali. Aldą nuo egzaminų atleido. Vėliau girdėjau, kad net Aldo tėvas, kuris irgi buvo mokytojas ir laikėsi neutraliai šiuo klausimu, susigraudino sužinojęs, koks liūdnas yra jo sūnaus sveikatos stovis... Jeigu nebūtų atleide, Aldas egzaminus būtų išlaikęs, bet kam gi čia tas bereikalingas darbas ir vargas? Laiką galima praleisti daug įdomiau.

Merginos. Daug mylėta, daug kentėta, mėgdavome sakyti Maironio žodžiais. Esant septyniolikos metų mylėti mergaitę yra pareiga. Tik tai širdis tuo metu yra tokia didelė — ji myli visą pasaulį; ji yra nerami — ta pati mergaitė neturi teisės visą laiką būti ją užėmusi. Kartais tas pats atsitikdavo — mano dideliame nustebeimui — su mergaitės širdimi. Ach, tokia yra karo ir meilės laimė: šiandiena aš, o tu rytoj.

Dar kartą prisimenu mokytojus. Galvoju apie juos taip, kaip jaučiu šiandieną. Kaip jie vargo, norėdami mums tšk gero, ir kaip mes vargome norėdami juos apstatyti. Šiandien aš nerandu žodžių, kurie būtų užtenkamai geri pagerbti Mokytojui, kuris buvo mūsų daugelio išdaigų objektas, kurį mes pravardžiudavome, kurio bijojome, ir kuris mus tikrai mylėjo.

P. S. Pradėdamas rašyti visiškai negalvojuau siųsti šių padrikų gimnazijos

30 milijonu

Alfredas Krupas gimė 1812 metais Essene. Nors jis ir buvo kvalifikuotas metalurgistas, tačiau niekad šitai sričiai nerodė didelio pomėgio. Visą savo laisvą laiką praleisdavo tyrinėdamas ir stengdamasis patobulinti ginklus. Šitas jo pomėgis pakeitė visą jo, jo šeimos, o gal net ir viso jo krašto istoriją. Mat, visai atsitiktinai jis išrado naują būdą lieti pabūklams. Tuo būdu didelė jo motinos plieno liejykla iškilo ir pradėjo gaminti Krupo pabūklus prūsų armijai.

Jo sūnus Friedrich Alfred Krupp buvo gabus finansininkas. Tačiau jis su savo tėvu nelabai kaip tesugyveno ir kuriam laikui net buvo išemigravęs į Australiją. 1887 metais tėvui mirus grįžo į Vokietiją ir perėmė šeimos palikimą į savo rankas. Jo vadovybėje Kruppo įmonės išaugo į pasaulio didžiausius ginklų fabrikuos. Vien tik ginklų fabrikuose Krupui dirba jau virš 80.000 darbininkų — milžiniškas skaičius tiems laikams. Antrasis Krupas mirė 1902 metais, nepalikęs sūnaus.

Vienintelė jo dukterė Bertha, Kaizerio įsakymu, ištėkėjo už jauno diplomato Dr. Gustav von Bohlen und Halbach. Po vedybų jis savo pavardę pakeitė į Krupp von Bohlen und Halbach. Tai buvo fanatiškai kraštutinis nacionalistas. Pirmojo karo metu jis gamino beveik visus vokiečių ginklus. 1918 metais Kruppo fabrikuose dirbo 167.000 darbininkų. Karo metu jis padarė 60 milijonų svarų pelno.

Pagal Versalio sutartį Kruppo įmonės turėjo būti sunaikintos, tačiau tas nutarimas teliko teorijoje...

Po pirmojo karo Kruppas greitai atsigavo ir netrukus pradėjo dairytis naujų rinkų savo mirtį nešantiems gaminiams... Ir pelno perspektyvos neabejotinai pagerėjo valdžią perėmus nuotykių prisiminimų spaudon. Dabar siūniu. Abejoju, ar spaudsins, bet tai nėra svarbu — niekada neesu rašęs su tokiu malonumu sau, kaip šį kartą. Esu egoistas. Atsiprašau.

G. Žemkalnis

English Section

This is Australia Today

For the first time for many years Australia has sufficient black coal for most of the country's needs.

Total production for the year 1951-2 NSW alone the highest on record at 14,730,000 tons, according to figures released by the Joint Coal Board chairman (Mr. S. F. Cochran). This total exceeds last year's record by 2 million tons.

For the first time for 20 years Australia has a marketable surplus of steaming and coking coal, and the Minister for National Development (Senator Spooner) has announced the Federal Government is seeking markets overseas for this surplus.

It is only in the field of gas coal, where the demand exceeds the supply by some 750,000 tons, that production is lagging.

This dramatic change in the coal position will have a profound effect upon the whole economy of the country, and is attributable to several causes.

* There was a substantial increase in the quantity produced underground, firstly by the employment of an additional 1,284 miners, who were responsible for the production of an additional 300,000 tons.

* The average output per manshift rose from 2.93 tons to 3.01 tons, resulting in the equivalent of an additional 320,000 tons being produced.

* Manshifts lost through strikes fell from 7.25 per cent. to 5.31 per cent., resulting in an increase in production of 450,000 tons.

* Fewer stoppages from other causes made possible an increase of 130,000 tons.

* Expansion in open — cut methods of mining brought an increase of 850,000 tons.

The record production of 14.7 million tons does not represent the peak of attainment. Plans are already in hand for boosting total production by 50 per cent. in the near future.

This projected expansion is very necessary.

Not only is the supply of gas coal still short of full requirements, but Australia's export trade in coal, which was lost because of the 1929 lockout — from which the industry has never recovered — has to be recaptured.

Apart from gas coal, the local supply position is at present very satisfactory compared with this time last year.

The following stocks were held in reserve at June 30, 1952:

New South Wales	
Consumers stock	1,062,000 tons
In transit	156,000 tons
In dumps	560,000 tons
	1,778,000 tons
Victorija	140,000 tons
Sth. Australia	140,000 tons
Other States	24,000 tons
	2,082,000 tons

The total held in reserve in NSW is more than three times the quantity held last year.

Reasons for the improvement in production are not hard to find.

They include the policy of the Joint Coal Board in providing greater mechanisation in the mines, a real improvement in working conditions and amenities provided for miners both on shift and off, and the introduction of an attendance allowance which provides an extra day's pay for a man who has worked a full fortnight.

Regular employment, paid holidays, and long service leave have brought a feeling of security for miners.

The rising cost of living and improvement in living standards have made the men think twice before stopping work for trivial reasons.

Nearly 1,000 miners are paying off new homes through the Joint Coal Board's co-operative building societies. This improvement can continue.

The miners have responded well to the board's policy in meeting their reasonable requests for improvements in working conditions.

£80 MILLION PROGRAM

Linked with the change in the mining industry — and the widespread effects it will have on primary and secondary industries — is the expansion taking place in the steel industry.

In the year 1938-9 Australia imported iron and steel to the value of £3½ million. Last year these imports jumped to the fantastic figure of £66.4 million, or 6 per cent. of total imports for 1951-2.

During the same period, home production of iron and steel rose from 3.4 million tons to 4.2 million tons.

These two sets of figures reflect to some extent the expansion which has taken place in Australia's secondary industries since the beginning of World War II.

Production of ingot steel, which stood at 1,105,000 tons in 1938-9, was stepped up to 1,472,000 tons last year, a figure representing 84 per cent. of

present capacity.

The Minister of National Development (Senator Spooner) estimates that 200,000 tons more finished steel will be produced next year, and that 1952-3 production, plus imports, will be sufficient for all our local requirements.

Future expansion of this great industry does not stop at the increase of 200,000 tons. Present expansion projects will enable Australia's output capacity to be raised to twice our present needs by 1960.

The magnitude of the expansion plans can be gauged by the fact that Port Kembla's capacity of 750,000 tons will be increased to 1,325,000 tons by the end of next year. Present capacity of the Newcastle works is 1 million tons a year.

It is confidently expected next year's production will be sufficient for all our requirements, except tinplate.

As imports of tinplate this year were valued at £15 million, the projected expansion in steel production should save Australia in the vicinity of £50 million a year in imports.

The new tinplate mill being established at Port Kembla, which should be in production by 1955, will have an initial output of 150,000 tons a year, and it will be possible to step this up to capacity of 350,000 tons at short notice.

It is interesting to note that our imports of tinplate for 1951-2 were 122,000 tons, valued at £11.9 million.

Altogether the expansion programs of Australian Iron and Steel Ltd., Lysaght's Works Pty. Ltd., and the Commonwealth Rolling Mills Ltd. are estimated to cost £80 million.

(The Mail, Adelaide)

PRISONERS OF REDS APPEAL FOR RELIEF FROM HORRORS

Berlin — An appeal by prisoners of the communists to the United Nations and the International Red Cross in Geneva for relief from the "unimaginable" horrors of concentration camp life has been smuggled out of East Germany.

The plea was made in a letter signed by six long-term political prisoners on behalf of the 7,000 inmates in the camp at Bautzen, near the Czechoslovakian border. Contents of the letter, which was smuggled into West Berlin, were disclosed by the Anti-Communist Information Bureau.

The letter reported that 20,000 persons died at Bautzen since 1945. "Conditions in the concentration camps and prisons in East Germany are unimaginable," the letter said. "Starvation and maltreatment are regular occurrences."

Communist camp authorities reject all appeals by prisoners for medical aid, and an application to have medicine sent by the Red Cross was turned down by the communists on the grounds that the humanitarian body was "a spy organization."

SAŽININGAS IR SKUBUS PATARNAVIMAS

Norėdami apdrausti bet kokį kilnojimą ar nekilonamąjį turta, gyvybę ir t. t., rašykite man šiuo adresu: J. Jablonskis, 1 Hamilton St., Mout Albert (Melbourne) arba susitarus: M. L. C., 305 Collin St., Melbourne.

Jurgis Baltrušaitis

THE PENDULUM

When the dumb darkness most heavily clings,
Rhythmic and ruthless my pendulum swings.
Rustily creaking or whining dismay,
Urging each tarrying moment away.

Longing, it seems, for the days that are fled,
Down ancient stairways resounds someone's tread.
Heavy the footfall on flagstones unlit, —
Lower and lower and down to the pit.

Praying, it seems for a long-vanished shore,
Dumbly the Helmsman with slow stubborn oar
Brokenly rows me, morosely alone,
Into my harbor, afar and unknown.

Evil the Ferryman, darkly he pounds;
Farther and farther, more muffled resounds,
Hostile and hopeless, the long downward climb:
Cold, ineluctable footsteps of Time.

Jurgis Baltrušaitis

THE SURF

The day's wild ocean sings and thunders,
And beats against the fatal shore,
This breaker with dumb sorrow sunders,
And these like laughing victors roar,
Their sheen — the joy of vernal wonders,
Their sheen — vast winter's shining hoar.

In wrath triumphant forward — swinging,
The lifted billow calls, and fails,
A joyous giant, shouting, singing,
Its voice the voice of sounding gales,
Its glory in the sunlight flinging
Whose noonday glow it holds and hails.

Across the sea, now lightly foaming,
Another rears, that stirs the days,
And floods the shore with silence, gloaming;
Morose and slow it seems to creep
Like one who drops, worn out with roaming,
From his bent back a fatal heap.

Each moment new, with changing power,
The surf is thundering, alone.
Now idle, now it seems to lower,
Hymning a silence all unknown,
Like a dark heart asleep, — for hour
On hour in restless monotone.

Translated by B. Deutsch and A. Yarmolinsky

It is a translation from a poetry of one of the greatest Lithuanian writers J. Baltrušaitis, who wrote in Russian and Lithuanian.

Sie du vertimai yra paimti iš amerikiečių išleistos rusų poezijos antologijos, kurioje, šalia Puškino, Lermontovo ir kitų rusų poetų, randamas ir mūsų didysis lyrikas J. Baltrušaitis.

Tačiau mūsų literatūra vis dar teblaukia tinkamo J. Baltrušaičio išvertimo į lietuvių kalbą.

Torch Dry Cleaners

EUROPIETIŠKO STILIAUS VALYTOJAI!

PRIĖMIMO PUNKTAI:

17 Pirie St., Adelaide, Magill Rd., Glen Osmond Rd., Unley Rd. ir kitur.

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTĖJAS

— pagelbėti pirkinėjantis —

KLAUSKITE KURĮ NORS MUSŲ PARDAVEJĄ

Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą.
Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co Limited

The Big Store ■ Rundle St. Adelaide

Megaw & Hogg

127 King William Street
Adelaide (prieš Town Hall)

Naujieji australai šiuo yra maloniai kviečiami apžiūrėti platų pasirinkimą įvairiausių vartotų baldų. Lovos, spintos, foteliai ir sofos, virtuvės baldai, kilimai, matracai...

ATDARA ŠEŠTADIENIAIS NUO 9 iki 11.30 RYTO

Knygos

Karolė Pažėraitė **NUSIDĖJĖLĖ**, apysaka, Australijos Lietuvis leidyklos leidinys, 254 psl., kaina tik 8/0

1. **ATVIRUKAI**, 4 spalvų, dail. A. Rūkštelės darbo, "Sekmadienis Lietuvoje" — keturios lietuviškos puošia kryžių, po 1/2

2. Balė Vaivorytė **VILTRAKIŲ VAIKAI**, III dalis, 221 psl., kaina 9/6

3. Tumas-Vaižgantas **PRAGIED-RULIAI**, I dal., 160 psl., kaina 6/6

4. Tumas-Vaižgantas **PRAGIED-RULIAI**, III dalis, 221 psl., kaina 7/6

5. Neveravičius **DIENOVIDŽIO SUTEMOS**, apysakos ir novelė, 187 psl., kaina 7/6

6. Tumas-Vaižgantas **DĖDĖS IR DĖDIENĖS**, 175 psl., kaina 6/6

7. Mark Twain **PRINCAS IR ELGETA**, apysaka, 192 psl., kaina 9/6

Knygos gaunamos Australijos Lietuvis Leidykloje, 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. ir pas visus atstovus.

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger St., Adelaide, Tel. C 1785

Mes turime virš 100 vartotų motociklų pasirinkimui. Taip pat atstovaujame visas motociklų firmas naujiems modeliams. Mes Jums sutvarkome visus formalumus ir parduodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Mūsų "after sales service" (motociklo mechaninė priežiūra po pardavimo) yra geriausia Adelaidėje!

PAS LOFFLERI PIRKTI APSIMOKA!

LEARN ENGLISH—MOKYKIMES ANGLISKAI

BROADCAST BY THE AUSTRALIAN BROADCASTING COMMISSION

(Lessons 27-52)

RADIO PROGRAMME "FOR NEW AUSTRALIANS"

Saturday, 4th October, 1952. (Lesson 40)

John asks Paul to give him a hand. Do you know what John meant? Listen to this lesson and will learn what Australians mean when they say "Please give me a hand". You will learn a lot of other things, too.

JOHN: I must mend the door. Will you give me a hand, Paul?

PAUL: Will I... what?

JOHN: Will you give me a hand? No, not your left hand and not your right hand. I mean: Will you help me?

PAUL: "Will you give me a hand?" Will you help me? I'll remember that. H'm! Will you give me a hand?... Yes, I'll give you a hand.

Saturday, 11th October, 1952. (Lesson 41)

Paul knows a lot of English now. In this lesson he learns some more English. Listen to the lesson and learn with him.

PAUL: Who's Mr. Thomas?

JOHN: The man in the hardware shop. That's a shop where you buy nails and screws and chicken-wire and tools...

PAUL: The hardware shop... I know many shops now. Green grocers for lettuces and carrots and oranges and potatoes... Chemists for Medicines and toothbrushes and soap... Grocers for butter and biscuits and tea and coffee... Barbers for a haircut and shave... Tobacconists for cigarettes and tobacco...

This is only a small part of the Radio Lesson. You can see that it is an easy and entertaining way of learning English.

You can have a Radio Booklet posted to you each month by writing to the Department of Education in the State where you live. The Radio Booklets are free and contain Broadcast Programmes in the form of English lessons.

You may also get information about Continuation Classes and Correspondence Lessons from the Department of Education.

If you listen to a Metropolitan Station, you will hear this broadcast every Saturday at 1.45 p. m. (South Australian Stations at 1.15 p. m.). Country and 6WN Perth broadcast the programme at 7.15 a. m.

Other programmes are broadcast as follows:

Easy Lessons (1-26) Saturday 12.45 p. m. (S. A. 12.15 p. m., W. A. 7 a. m.)

Harder Lessons Sunday 7.45 a. m. (S. A. 7.15 a. m., W. A. 7.45 a. m.)

RADIJO PROGRAMA NAUJIESIEMS AUSTRALAMS (27-52 pamokos)

TRANSLIUOJAMA AUSTRALIJOS TRANSLIACIJŲ KOMISIJOS

Šeštadienis, 1952 m. spalio 4 d. (Pamoka Nr. 40)

Jonas prašo Povilą "duoti jam ranką". Ar jūs žinote, ką Jonas galvoja? Paklauskite šią pamoką ir jūs sužinosite, ką australai galvoja sakydami "prašau duoti man ranką". Jūs taip pat išmoksite ir daugelį kitokių dalykų.

JONAS: Aš turiu sutaisyti duris. Ar tu duosi man ranką, Povilai?

POVILAS: Ar aš... ką?

JONAS: Ar tu duosi man ranką? Ne, ne savo kairę ranką ir ne dešinę ranką. Aš manau, ar tu man pagelbėsi?

POVILAS: "Ar tu duosi man savo ranką?" Ar tu man pagelbėsi? Aš tai atsiminsiu. Hm, ar tu duosi man savo ranką?... Taip, aš tau duosiu ranką.

Šeštadienis, 1952 m. spalio 11 d. (Pamoka Nr. 41)

Povilas dabar jau moka gerai angliskai. Šioje pamokoje savo anglų kalbos žinias dar daugiau pagilina. Klausykite šią pamoką ir mokykitės kartu su juo.

POVILAS: Kas yra ponas Thomas? JONAS: Tai žmogus geležies prekių krautuvėje. Tai yra krautuvė, kur perkamos vėynys, šriubai, vištinkui tinklas, įrankiai...

POVILAS: Dabar aš jau žinau daug krautuvė. Daržovių krautuvės — salotos, morkos, apelsinai, bulvės... Vaistinė — vaistai, dantų šepetukai, muilas... Smulkių prekių — sviestas, biskvitai, arbata, kava... Kirpykla — plaukams kirpti ir nusiskusti. Tabako parduotuvė — cigaretės, tabakas.

Tai tik maža radijo pamokos dalis. Jūs matote, kad tai lengvas ir įdomus būdas mokytis anglų kalbą.

Jūs galite gauti Radijo Knygelę paštu kiekvieną mėnesį parašę laišką (laisko forma atspausdinta) Švietimo Departamentui tos valstybės, kurioje jūs gyvenate. Radijo knygelė siunčiama nemokamai ir joje telpa radijo transliacijų programa anglų kalbos pamokų pavidale.

Jūs taip pat galite gauti iš Švietimo Departamento informacijas apie anglų kalbos klases ir korespondencines pamokas.

Jeigu jūs klasysite Metropolitijos radijo stotį jūs girdėsite transliaciją kiekvieną šeštadienį 13.45 val. (Pietų Australijos stotys 13.15 val.). Krašto stotys ir 6WN Perth transliuoja šią programą 7.15 val. ryte.

Kitos programos transliuojamos tokiu laiku:

Lengvos pamokos (1—26) šeštadienį 12.45 val. (S. A. 12.15 val., W. A. 7 v. ryte).

Sunkesnės pamokos: sekmadienį 7.45 ryte (S. A. 7.15 val. ir W. A. 7.45 val. ryte).

Humor — Juokai

B.: I've talked to you until I am worn out.
D.: Well, why not shut up for repairs?

A "CERT"

A retired manager with money to burn fell in love with a pretty, young miss.

He said to a friend: "I'm sixtyeight. If I tell her I am fiftyeight, do you think she will have me?"

"Make it seventy-eight and it's a certainty," said the friend.

PLEASURE AND PAIN

Hubby: Yes, dear, you look very nice in that new dress, but it cost me a lot of money.

Wife: What do I care for money when it is a question of pleasing you, John, dear!

Teacher: Jimmy, is it true that your mother has diphtheria?

Jimmy: Yes, ma'am.
"But don't you know you musn't come to school? You might get it from your mother and then give it to the whole class."

"No, ma'am: it's only my stepmother, and she never give me nothin'!"

She: No, no, the man I marry must be a hero.

He: Oh, you are not so bad as that.

JOINT ACCOUNT

Bank Cashier: So you want to open a joint account with your husband? A current account, I suppose?

Mrs. Brown: A current account for me, yes, and just a deposit account for my husband.

Wife: Dear, I would like £10. I would like it at once. You know, he giveth double who giveth quickly.

Husband: Good — here is £5.

Ted: When I arrive home my wife always looks at the clock.

Fred: When I arrive home my wife always looks at the calender.

B.: Aš kalbėjau tiek daug, kad esu visiškai-susidėvėjusi.
D.: Gerai, bet kodėl gi neužsidaryti remontui.

TIKRAS

Išėjęs į pensiją diektorius su stambia pinigų suma įsimylėjo gražią, jauną panelę.

Jis tarė savo draugui: Man jau šešios dešimtys ir ašuoni metai. Jeigu aš jai pasakyčiau kad esu penkiasdešimt aštuonių, ar tu manai ji tekėtų už manęs?

— Pasakyk jai, kad esi septyniasdešimt aštuonių, ji tada tikrai ištekės, — atsakė draugas.

MALONUMAS IR RUPESTIS

Vyras: Taip, brangioji, tu atrodai labai puikiai su šia nauja suknele, bet tai kainuoja man daug pinigų.

Žmona: Kodėl aš turėčiau rūpintis pinigais, kai klausimas eina kaip patikti tau, mano brangusis Joneli.

Mokytoja: Džimi, ar tai tiesa, kad tavo motina serga difteritu?

Džimi: Taip, ponai.
— Bet ar tu nežinai, kad tu neturi eiti į mokyklą? Tu gali gauti ligą iš savo motinos ir užkrėsti visą klasę.

— Ne, ponai; ji yra mano pamotė ir niekada man nieko neduoda.

Ji: Ne, ne, vyras, kuris mane ves, turi būti didvyris.

Jis: O, betgi tu ne taip dar bjauriai atrodai.

BENDRA SĄSKAITA

Banko kasininkas: Ir taip, jūs norite atidengti bendrą sąskaitą su savo vyru. Aš manau, kad einamąją sąskaitą?

Ponia Brown: Einamąją sąskaitą mano vardu, o tik taupymo sąskaita mano vyro vardu.

Žmona: Brangusis, man reikalinga £10. Man reikia tuoj pat. Tu žinai, kad dvigubai duoda tas, kas duoda tuojau.

Vyras: Puiku — štai £5.

Ted: Kai aš grįžtu namo, mano žmona visada žiūri į laikrodį.

Fred: O kai aš grįžtu mano žmona visada žiūri į kalendorių.

"DO YOU WANT TO LEARN ENGLISH?"

Post this form to:

The Director,
Department of Education,
Please send me:

Information about the Evening Classes.....

Free Correspondence Lessons

Free Radio Lessons

Surname Christian Name.....

Address

State

My native language is -

ATTENTION LITHUANIAN ARTISTS!

Zemiau dedamas straipsnis yra perspausdintas iš Australijos estų savaitraščio "Meie Kodu" Nr. 33 (152).

Nuo pat 1947 metų estai Sydnėje turi tradiciją ruošti metines meno parodas. Sitose parodose dalyvauja estų profesionalai ir mėgėjai dailininkai. Deja, Australijoje estų dailininkų skaičius nėra labai didelis. Šitos parodos būtų daug augštesnio lygio ir tobulesnės, jeigu jos būtų ruošiamos bendradarbiaujant su kitom Pabaltijo tautom. Būtų išstatyta daugiau kūrinių, jų atrinkimas būtų griežtesnis ir bendras parodos lygis augštesnis. Vėliau tokias Pabaltijo Meno Parodas galima būtų organizuoti visuose Australijos miestuose. Pirminę tokią parodą praktiškiausia būtų suruošti Sydnėje, kur Estų Namai savaime išspręstų patalpų klausimą.

Šiuo mes kreipiamės į visus Australijoje gyvenančius latvių ir lietuvių dailininkus, prašydami juos susižinoti su "Art Exhibition", c/o Joint Baltic Committee, Estonian House, 141 Campell St., Sydney, NSW.

Jūsų informacijai pranešama, kad minėtas metines meno parodas organizavo Mr. August Jakobsonas, kuris šiuo metu rūpinasi šių metų parodos paruošimu lapkričio mėnesį.

This article appeared in the Estonian Weekly in Australia "Meie Kodu", No. 33 (152).

Since 1947, it has been a tradition for Estonians in Sydney to hold yearly Art Exhibitions. At these exhibitions Estonian professionals and amateurs alike have been represented. Unfortunately, the number of Estonian artists in Australia is not big enough. These exhibitions could be remarkably better and more efficient if organised in cooperation with other Baltic nations. The number of works presented would be more numerous, the election tighter and the level of the exhibition higher. Later on, these Baltic Art Exhibitions could be organised in any city in Australia. The first introductory exhibition could be put into practice in Sydney, where the Estonian House resolves the question of rooms.

Herewith we ask all Latvian and Lithuanian artists living in Australia to get in touch with Estonian artists at this address: "Art Exhibition" c/o Joint Baltic Committee in Sydney, Estonian House, 141 Campbell St., Sydney, N. S. W.

For your information the aforesaid yearly art exhibitions have been organised by Mr. August Jakobson, who at the moment, has in hand the preparations of an exhibition for next November.

MODERN Furnishers

125 Gouger Street, Adelaide (Priešais Osborn Hall)
Europietiškos sofa arba pilni 3 gab. komplektai gaminami pagal jūsų užsakymą.
PRIEINAMOS KAINOS
IŠSISIMOKĖJIMAS

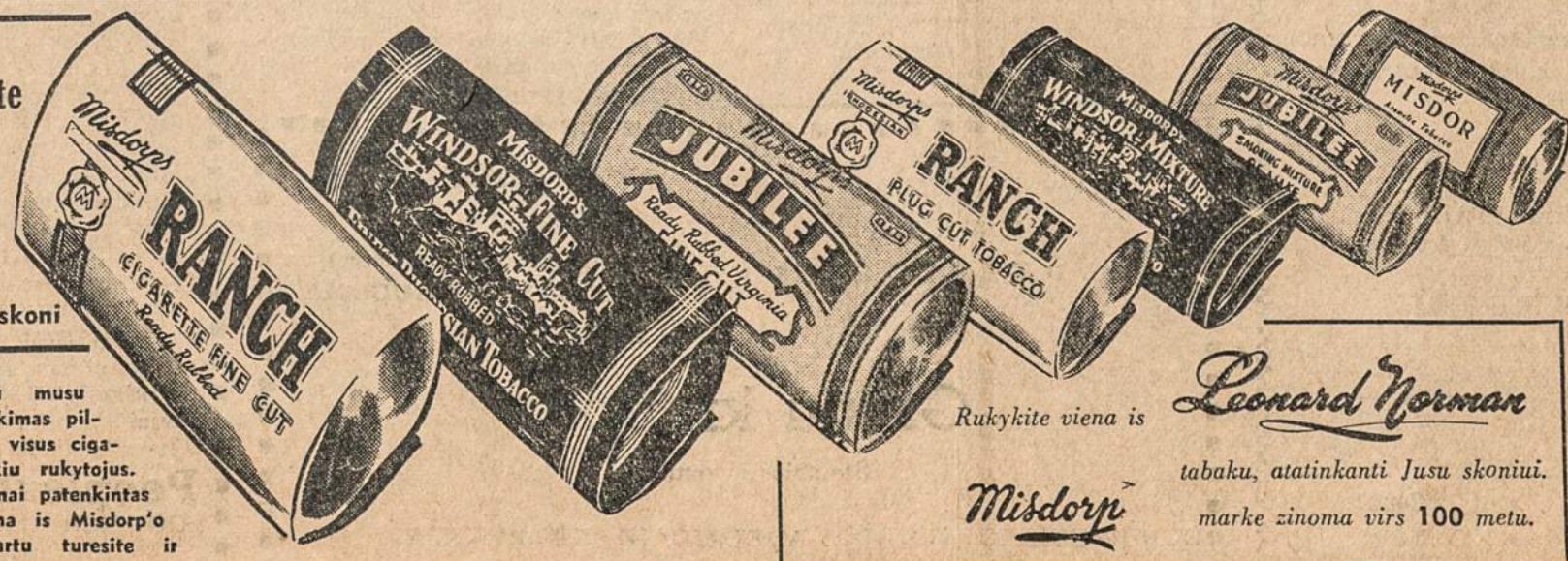
J. Kernick

LIMITED
176-180 PORT ROAD,
HINDMARSH, S. A.
VYRIŠKI IR MOTERIŠKI RUBAI, SIUVYKLA PONIOMS IR PONAMS
UŽUOLAIIDOS ir UŽVALKALAI, IVAIRIAUSIOS MEDŽIAGOS
LINOLEUMAI IR KILIMAI, NAMŲ APYVOKOS REIKMENYS, PUOŠMENYS
Naudokitės mūsų LAY-BY — tiktai 1 šilingas depozito 1 svare

Rukykite tabaka

atatin-kanti Jesu asmenini skoni

Platus puikiu musu tabaku pasirinkimas pilnai patenkina visus cigareciu ir pyпкиu rukytojus. Jus busite pilnai patenkintas pasirinkes viena is Misdorp'o tabaku—o kartu turesite ir Misdorp'o kokybes garantija.

Rukykite viena is

Misdorp

Leonard Norman

tabaku, atatinkanti Jesu skoniui.
marke zinoma virs 100 metu.

VASARIO 16-tosios GIMNAZIJOS REMĖJŲ BURELIS Nr. 70.

Tautiečių S. Dainiaus ir B. Lukavičiaus iniciatyva Adelaidėje sudarytas pirmasis pastovus Vasario 16 Gimnazijos Diepholze remėjų būrelis. Gimnazijos direktoriaus A. Giedraičio pranešimu būrelio numeris yra 70. Šiam būreliui Gimnazijos Mokytojų Taryba paskyrė išlaikyti II klasės mokinę Rūtą Juodsnukytę, gimusią Kaune 1938 metais rugsėjo 14 dieną, kurią būrelis išlaiko nuo 1952 m. liepos 1 d.

Būrelį sudaro: B. Borjeras, S. Dainius, Jonas Lapšys, T. Lasauskas, A. Levickis, A. Morkūnas, V. Morkys, M. Rudzskas, Z. Samuolis, V. Vosylius, Č. Zamoiskis, J. Abromas ir Juozas Lapšys, kuris yra būrelio administratorius.

Be nuolatinės, mėnesinės aukos skiriamos globotinės išlaikymui, būrelis ruošiasi pasiūlyti savo Rūtai asmeninę Kalėdų dovaną.

S K E L B I M A S

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba praneša, kad š. m. rugsėjo 27 d., šeštadienį, Nicholas Hall, 148 Lonsdale St., Melbourne, įvyks specialiai lietuviams rengiamas,

DANUTĖS NASVYTYTĖS IŠRAISKOS ŠOKIO GRUPĖS KONCERTAS

Pradžią lygiai 7 val. vakaro. Bilietus patartina įsigyti jau dabar kad išvengus grūsties prieš koncertą. Bilietų kainos 8/0, 6/0, 4/0. Melbourne Apylinkės Valdyba

— Gautas laiškas St. Okockiui iš Argentinos. Atsiimti AL Redakcijoje.

Telefonas UA 7514 Remontas, dažymas ir kiti įvairūs remonto darbai atliekami.

Didelis ar mažas — nedaro skirtumo. Be to, galimos lengvos išsimokėjimo sąlygos.

Taip pat ieškomas pusininkas šioj srity.

P. SAVENIS 108 Fisher St., Fullarton, S. A.

M E L B U R N I E T I !

Pats statyk ir pastatysi namą, jeigu Tamstai tarpininkaus, patars, aprūpins Tamstos paties pageidaujamais planais bei detalėmis I. Budrevičius.

Mes taip pat priimame pilnas statybos bei remonto, virtuvės įrengimų, labai sutrūkusio tinko sienų darbus.

Darbas garantuotas, gerų specialistų rankose.

Rašyti: I. Budrevičius, 49 Rowell ave., Camberwell

Šių metų pabaigoje mažu tiražu išleidžiama eiluoata pasaka vaikams ZVIRBLIAI INKILĖNUOS

104 psl., kaina 1,50 dol. Norintieji ją įsigyti prašomi iki spalio 15 d. pranešti autoriui (Petras Pilka, 426 E. 5th St., So. Boston 27, Mass., USA), ir jį bus rezervuota. Knygų rinkoje ji nebus platinama.

Prašomas atsilepti

ANTANAS KRASAUSKAS

su šeima. Jis pats arba žinantieji jo adresą malonėkie rašyti: Marija Svirskienė, 4 Orchard St., East Geelong, Vic. Vincas Senda, gyv. U. S. A., Chicago 8, Ill., 1536 W. 17th St., prašo atsilepti

KAZIMIERA KAZAKEVIČIENE gim. Kudirkaitė.

30-TIES STALINŲ ... — iš 1 psl.

kaip ir jų "originalas" Kremluje. Didžiausiam vargšų Kaukazo kalniečių nustebimui jiems dabar teko iki 2 valandos dienos gulėti lovoje, o nuo 8 valandos vakaro iki 12 nakties sėdėti savo "kabinetuose" prie stalo. Jie per dieną turėjo surūkyti lygiai tiek pat popirosų ir pyptkių kaip Stalinas ir išgerti lygiai tiek pat vodkos ir vyno.

Šitos "jūros kiaulytės" jau buvo nustojosios vilties kada nors gyvi išeiti iš šito "mažoj Kremliaus", kaip jie tą NKVD stropiai saugomą sanatoriją vadino.

Patį sanatoriją nėra didelė, tačiau joje šalia NKVD dalinio, laboratorijų, mokslininkų patalpų ir 30 "stalinų" butų yra dar ir ... arklidės. Tose arklidėse laikomi trys, bene labiausiai lėpinami arkliai Sovietuose. Jie yra prižiūrimi serumą eksperto dr. Mačuko, dviejų veterinarinių gydytojų ir eilės prižiūrėtojų. Iš šitų arklų yra gaunamas, taip vadinamas, ACS serumas, kurį Stalinas vartoja tris kartus savaitėje.

Šią sensacingą ACS serumą išrado pats Bogomolecas, ir jis yra gaminamas iš žmogaus kaulo smegenų ir tulžies. Šitos dalys yra išvirkščiamos į jauno arkliaus kraują, iš kurio pagaliau gaminamas pats serumas. ACS serumas sustabdo senėjimo procesą, ir atjaunina kraujo kanalų sistemą.

Dr. Frankelis tvirtina, kad jis jau seniai žymiai pagerinęs originalų Bogomoleco serumą. Šiuo metu visas "100 metu plano" personalas dirba prie kito "gyvybės elekšyro", kuris yra paprastai vadinamas "Numeris 37". Du iš 30 "stalinų" kas dieną gauna šito naujo "elekšyro" injekcijas, kurios jų pulsą sumažina iki 30 į minutę, nors šiaip jų sveikata yra visiškai normali. Apie šitą vaistą smulkesnių žinių kol kas Vakaruose dar nėra.

Į "Frankelio 100 metų planą" taip pat įeina ir dr. Pavel L. Sagisnito, taip vadinama, "gyvybės mašina". Dr. Sagisnito yra buvęs garsiojo sovietų chirurgo profesoriaus V. A. Negovskio asistentu. Prof. Negovskis ypatingai pagarsėjo paskutinio karo metu, kada

Adelaidės Lietuvių Bendruomenės PRANEŠIMAS

ALB Krašto Valdybos pavedimu, nuo š. m. rugsėjo 28 dienos pradėdame rinkti išaugtus bei padėvėtus rūbus, avalynę ir pinigines aukas persiuntimui mūsų tautiečiams, likusiems Vokietijoje.

Prašome visų tautiečių, turinčių paaukoti tinkamų dalykų, atnešti į šv. Juozapo bažnyčios salę šeštadieniais nuo 11 iki 12 val. ir sekmadieniais atvykstant į pamaldas ir įteikti būdintiam Valdybos nariui.

Kas turi paaukoti daiktų, bet negali jų atnešti, prašome parašyti Valdybai adresu Box 1296L, G. P. O., Adelaidė, arba įteikti laišką per rankas. Gavus žinią Valdyba pasirūpins paimti daiktus iš namų.

Kai kuriose tolimesnėse vietovėse Valdybos įgalioti asmenys tuo reikalu apsilankys į namus.

Rinkliava tęsis vieną mėnesį. Mieli tautiečiai, atsimenant mūsų pačių dar taip netolimus išgyvenimus, kviečiame visus prisidėti. Dabar mūsų eilė duoti, o duoti yra lengviau negu imti.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

V E D Y B O S

Lietuvis, 43 metų, turįs savo namus, vedybų tikslu noriu susipažinti su panele ar našle 30-42 metų amžiaus. Foto pageidaučiau, nesuįsitarus gražinsiu. Rašyti: Nr. 684 prenumeratoriui, Australijos Lietuvos adresu.

P I R M Ų

K A R T Ų

A D E L A I D Ė J E !

Grikiu kruopos

Stambios ir smulkios

EUROPIETIŠKO MAISTO ADELAIDĖJE NETRUKSTA!

TRUMPAI IŠ VISO PASAULIO

* Naujokių stojimas į Australijos ginkluotąsias pajėgas paskutinės dvi savaitės sumažėjo bent trečdaliui. Aiškina, kad tai rodo darbo gavimo galimų gerėjimą.

* Jugoslavijos diktatorius maršalas Tito vedė trečią žmoną. Jaunąjį/Titienę tėra 25 metai, kai maršalas jau sulaukė 60.

* Generolas Eisenhoweris kampanijoje prieš rinkimus į prezidentus stengiasi laimėti darbo unijų paramą, tačiau stebėtojai netiki, kad jam tas pasisektų, nes unijos Amerikoje tradiciškai palaiko demokratą.

* Korėjoje pirmą kartą buvo amerikiečių pavartota "V" tipo bomba-rakietė, kuri į savo taikinį — komunistų priešlėktuvinę artilerijos bateriją — skrido sekama elektroninių prietaisų išstia 150 mylių. Bomba taikinį pataikė 100% tikslumu ir baterija daugiau nebešaudė.

* Britų užsienių reikalų ministeris Edenas, viešėjo Beograde, kur tarėsi su maršalu Tito dėl pasiruošimų būsimam karui.

* Generolas Naguibas jau paskelbė savo žemės reformos įstatymą ir visi žemės savininkai, turį virš 5000 akr (2.000 ha), jau turi atiduoti savo žemės perteklių.

jis išrado mašiną, su kuria iš "numirusių" prikeldavo ligonius, kurie būdavo pripažinti "klinikiniai mirę" iki šešių minučių laiko. Šita mašina dirbtinai būdu palaiko širdies ir plaučių funkcijas. Dr. Sagisnitas šitą "gyvybės mašiną" patobulino ir pats su ja nuo Stalino niekad neatsitolina daugiau kaip 50 metrų. Netgi, kai Stalinas keliauja traukiniu, kitame vagonė paprastai sėdi dr. Sagisnitas su savo mašina.

Tiek Sovietų, tiek geriau informuotose Vakarų medicinos sluoksniuose vyrauja dvi griežtai priešingos nuomonės dėl Frankelio eksperimentų ir pastangų. Vieni visai paprastai Frankelį vadina šarlatanu ir blefuotoju, norint tik naudoti sau pačiam.

Kiti gi šituose eksperimentuose mato nemažą reikšmę. Nors "100 metų" planas ir nepavyktų, je tvirtina, mokslui šitie tyrinėjimai gali atnešti neapsakomus naudos, nors, žinoma, etiška žmones vartoti kaip "jūros kiaulytes" esą neleistina.

Tuo tarpu pats Frankelis pasidarė vienas galingiausių ir įtakingiausių žmonių Kremluje. Stalinas prisilaiko visų jo nurodymų ir rimtai klauso jo patarimų. Bet ar jis išgyvens iki 100 metų amžiaus jau kitas klausimas. Kiekvieno atvejų, jei Stalinas ir išgyventų iki 100, tai tą galima būtų paaiškinti ir jo šeimos palinkimu į ilgą gyvenimą. Vienas jo senelių mirė 89 metų amžiaus, kitas — 101, du dėdės gyveno iki 94. Atseit, ilgas amžius gali būti ir paprasčiausias "šeimos palinkimas". Ką gali žinoti?

SPORTAS — iš 4 psl.

šinio pirmenybėms, mūsų krepšinininkai: Ignatavičius, Urnevicius, Jačinskas, Gasiūnas, Gurskis, Merūnas, Petkūnas ir A. Kitas. Linkime sėkmės. PADEKA

Sportininkų prietelius A. Gudas, Adelaidės krepšinininkams paaukojo £10. Mielam tautiečiui A. Gudui už suteiktą mums tokią didelę materialinę paramą sakome sportišką dėkui.

Adelaidės L. S. K. "Vytiš" Krepšinio Sekcija

NAUJAS MELBOURNO PRIEMESTIS OLIMPIJADAI

Melbourn apylinkėse bus pastatytas naujas priemiestis iš 6.000 namų, kur bus apgyvendinti 1956 metų Olimpijadoms dalyviai ir svečiai. Po Olimpijadoms tuose namuose bus apgyvendinti nuolatiniai gyventojai australai.

D. Leoni

80 Gouger Street, (Prie pat miesto turgavietės) SUSIKALBAMA DAUGUMA EUROPOS KALBŲ!

PASAULIO LIETUVIŲ SEKLYČIOSE

Anatolijus Kairys, buvęs Vokietijoje "Tremtinių Mokyklos", o Amerikoje "Naujosios Aušros" žurnalų leidėjas ir redaktorius, Čikagoje atidarė siuvamųjų mašinų ir rašomųjų mašinelių atstovybę.

Vytautas Maželis, baigęs New Yorko Photo Institute portretūros skyrių, pasiryžo padaryti žymiųjų mūsų kultūrininkų ir visuomenininkų foto portretus. Eilės žymiųjų lietuvių asmenų portretus jau padarė ir jie daro labai menišką įspūdį.

Poetas Jonas Aistis pradėjo dirbti Laisvosios Europos Komiteto informacinėje tarnyboje.

Lietuvaitė dantų gydytoja dr. Amanda Gerulaitytė prieš metus atvykusi į Kanadą buvo vyriausybės paskirta gydyti dantis Kanados indėnams. Ji indėnų tarpe pasidarė labai populiari ir apie ją plačiai rašo visa Kanados spauda. Dr. Algirdas Greimus prieš kurį laiką apgynęs daktarą Sorbonoje dabar profesoriauja Aleksandrijos universitete Egipte.

"Tolimųjų Kvadratų" autorius J. Grišmanauskas, kuris pernai atbėgo iš Lietuvos, Amerikos lietuviams pareiškė: "Dori ir dirbą Lietuvos reikalui tremtiniai bus laukiami laisvę atgavusioje Lietuvoje, nors jie nei prezidentais nei ministrais nebūsią ..."

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje iškilmingai atidarė naujus savo rūmus Buenos Airėse, kuriuos pavadino Dr. Vinco Kudirkos vardu. Susivienijimas turi apie 1.000 narių ir apie vieną milijoną pezetų turto.

Poetė J. Vaičiūnienė išleidžia naują savo eilėraščių rinkinį, pavadintą "Zvaigždėtos naktys". Knygą iliustruoja Vl. Vijeikis.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos reorganizacinėje komisijoje jau įsiregistravo per šimtą lietuvių žurnalistų. Daugiausia įsiregistravo iš Amerikos. Iš Australijos įsiregistravo 6 lietuvių laikraštinių.

Dramos aktorius Vitalis Žukauskas. Indianos universitete Amerikoje dėsto lietuvių kalbą.

Apskaiciuojama, kad visame Amerikos žemyne šiuo metu išėina bent tris kartus daugiau periodinių leidinių lietuvių kalba kaip pačioje Lietuvoje.

Feliksas Vaitkus, su Lituania II peskridęs Atlantą, šiuo metu dirba Vašingtone karo lėktuvų gamybos įmonėse.

A. L. B. Sydnėjaus Apylinkės Valdyba š. m. spalio 12 d. 7 val. vak. Paddington Town didžiojoje salėje ruošia.

S O K I Ų V A K A R Ų su turtinga linksma menine dalimi, kuri bus paskelbta vėliau. Be to, bus gavinantis alutis, šalti užkandžiai ir kt. Staliukų užteks visiems svečiams, tačiau kas nori patogesnės vietos, tai jau dabar galima užsisakyti staliuką pas Svetimo-Kultūros vadovę p-nią Tallat-Kelpšienę, 172 Barcom ave., Darlinghurst, NSW. Sydnėjaus miesto ir apylinkės lietuvių kviečiame atsilankyti. ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdyba.

Europietišku portfeliumi dirbtuvė V. SAUDRGAS 179 Green Pt. Rd., Como, N. S. W. Portfeliumų kainos pradėdant 35/0

D Ė M E S I O !

Mūsų firma jau keliasdešimt metų tarnauja Adelaidės gyventojams, patiekdama aukštos kokybės prekes su malonių patarnavimu. Būdami pačioje miesto širdyje, tik 3 minutes nuo Viktorijos aikštės, mes visiems lengvai pasiekiami... Visi mūsų skyriai randasi pirmame aukšte ir Jums nėra reikalo laiptuoti laiptais... Visos prekės yra aukščiausios kokybės ir prienamomis kainomis... Ir nepamirškite, kad Adelaidės gyventojai mus jau dešimtmečiais vadina "The great Value Givers"!

NAUJIEJI AUSTRALAI! Mes pilnai suprantame Jūsų pirkinėjimosi sunkumus ir vertėjai visomis Europos kalbomis Jums maloniai patarnaus.

Peoplestores Ltd. GOUGER ST. ADELAIDE Prie pat Centrinio turgaus

PUBLICITAS

BOX 1656 M, ADELAIDE G. P. O. SA

Vertimai Tarpininkavimas Spaudos Perrrašinėjimai Istaigose platintojai

TAMSTA GYVENI PROVINCIOJE? Ir be abejo turite visą eilę reikalų mieste. Įvairūs reikalai istaigose ir įvairių prekių užpirkimai geriausiai gali būti atlikti tikrai per asmeninį ryšį. Mes tokį ryšį Jums siūlome — už nedidelę komisiją atlikime visus Tamstos reikalus mieste...

TAMSTA TURI EILĖ REIKALŲ ISTAIGOSE? Tamstai neabejotinai reikalingi įvairūs laiškiniai, pažymėjimai ir kiti dokumentai. Tamsta, gal būt, norite pasitarti su advokatu? Tamstai reikia padaryti svarbių dokumentų vertimus ar nuorašus? Tačiau Jūs dar nekalbate laisvai angliškai... Mes Jums visuose šiuose ir daugelyje kitų reikalų su malonumu patarnausime. Mes palaukime nuolatinį ryšį su advokatais ir reikalui esant su malonumu Jums tarpininkausime: versime dokumentus ir juos tvirtinsime, išgausime Jums reikalingus pažymėjimus, vertėjaisime istaigose, suteiksime reikalingas informacijas. Mūsų patarnavimas sąžiningas ir kainos prieinamos!

TIKRAS AUSTRALIJOS VEIDRODIS — europietiškas žvilgsnis į šitą kraštą!

Europietiškas savaitraštis vokiečių kalboje: DER AUSTRALISCHE SPIEGEL 12 mėnesių — £2.5.0 6 mėnesiai — £1.3.0 Taip pat: Puikiai informuotas katalikiškas lenkų savaitraštis Tygodnik Katalicki — metams £2.5.0, 6 mėnesiams — £1.3.0. Antikomunistiškas rusiškas savaitraštis Jedinienije — metams — £2.0.0, 6 mėnesiams — £1.0.0. Aktualus prancūziškas savaitraštis: Le Courrier Australien — metams 29/0, 6 mėnesiams — 15/0. Pinigus siųsti kartu su užsaky mu! Aiškiai rašyti savo adresą!

Rašykite mums visuose reikaluose ir jeigu asmeninis pasikalbėjimas bus reikalingas — mūsų atstovas su malonumu Tamsta aplankys.

PUBLICITAS — Universalus Patarnavimų Biuras, — Box 1656 M, G. P. O., Adelaidė South Australia

KODĖL MOKĖTI BRANGIAU?

Apsilankykite pas mus ir pirkite drabužius, kurie yra beveik nauji ir aukščiausios kokybės, tačiau teikainuoja mažą dalelę naujų rūbų kainos.

Pedler's

3 GOUGER STREET — ADELAIDE — S. A.

Visuose reikaluose Jums padeda JUOZO ŽUKAUSKO

KALBINĖ — TEISINĖ — INFORMACINĖ PAGALBA

Dokumentų vertimai ir jų tvirtinimas. — Visų rūšių raštai angliškai — Visokeriopa informacija. — Kalbinė pagalba ir reikalų sutvarkymas istaigose

Atsakymai į klausimus. + Pasitarnaujama ir korespondenciniu būdu.

Kreiptis:

Kasdien 2 — 5 val. p. p. 15 Manchester Unity Building 160 Castlereagh Street Sydney Tel.: M4878

Kasdien 6 — 8 val. vak. — 10 Peel St. Kirribilli, Sydney.

Tel.: XB4312

Korespondencijai adresas: Box 58, Milson's Point P.O. NSW